

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
Кафедра документознавства та інформаційної діяльності

Михайлечко Ірина Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

УДК 027:004.7
(індекс)

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

(назва роботи)

Документознавство та інформаційна діяльність

(назва освітньої програми)

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

(шифр і назва спеціальності)

Робота містить результати власних досліджень, використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело:

Здобувач освітнього ступеня

Ірина МИХАЙЛЕЧКО

(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Науковий керівник

Христина ВІНТОНІВ

(підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

к. і. н., доцент кафедри ДІД

(науковий ступінь, вчене звання керівника)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри документознавства
та інформаційної діяльності, проф.

Юлія РОМАНИШИН

(посада)

(підпис)

(дата)

(ініціали та прізвище)

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
Кафедра документознавства та інформаційної діяльності
Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр
Освітньо-професійна програма Документознавство та інформаційна діяльність
Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ :

Завідувач кафедри
проф. Ю. Л. Романишин
« » 2025 р.

**ЗАВДАННЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Михайлечко Ірині Миколаївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: «Вебсайти бібліотечних установ: структура, інформаційне наповнення, позиціонування (на прикладі Комунального закладу «Публічна бібліотека Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області»)»

керівник роботи доц. Вінтонів Х. М.

затверджено наказом вищого навчального закладу від «26» березня 2025 р. № 39/8

2. Строк подання студентом роботи: 05 червня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи: навчальні підручники, посібники, періодичні видання, нормативно-правові документи, довідники, словники, Інтернет-ресурси, матеріали конференцій тощо.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВЕБСАЙТІВ БІБЛІОТЕЧНИХ УСТАНОВ

- 1.1 Характеристика поняттєвого апарату дослідження вебсайтів бібліотек
- 1.2 Структура та інформаційне наповнення вебсайтів бібліотечних установ
- 1.3 Роль вебсайтів бібліотек в інформаційному просторі

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ВЕБСАЙТУ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА КОЗИВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ СТРИЙСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

- 2.1 Організаційна структура та основні напрями діяльності Комунального закладу «Публічна бібліотека Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області»
- 2.2 Особливості позиціонування бібліотеки в інформаційному просторі
- 2.3 Шляхи вдосконалення організації процесів використання інформаційних ресурсів бібліотечною установою

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):

рисунок – 14; таблиці – 4; додатки на 7 сторінках

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Вступ	ас. Сергенюк А. Е.		
Розділ 1, 2	ас. Сергенюк А. Е.		
Висновки	ас. Сергенюк А. Е.		
Перелік використаних джерел	ас. Сергенюк А. Е.		

7. Дата видачі завдання: 19 листопада 2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

<i>№ з/п</i>	<i>Назва етапів бакалаврської роботи</i>	<i>Термін виконання етапів роботи</i>	<i>Примітка</i>	
1	Вибір теми бакалаврської роботи та обґрунтування її актуальності	до 25.11.2024	виконано	
2	Визначення об'єкта, предмета, мети, завдань та методів дослідження	до 06.12.2024	виконано	
3	Складання попереднього плану бакалаврської роботи	до 20.12.2024	виконано	
4	Пошук і відбір літератури по темі бакалаврської роботи, складання списку використаних джерел	20.12.2024 – 03.01.2025	виконано	
5	Аналітико-синтетичне опрацювання літератури до теми роботи	08.01.2025 – 12.02.2025	виконано	
6	Написання тексту бакалаврської роботи відповідно до її структури:	13.02.2025 – 01.04.2021	виконано	
	6.1	13.02.25 – 01.03.25	13.02.25 – 01.03.25	виконано
	6.2	02.03.25 – 01.04.25	02.03.25 – 01.04.25	виконано
7	Написання вступу до теми бакалаврського дослідження	01.04.2025 – 07.04.2025	виконано	
8	Підготовка графічних матеріалів чи іншого унаочнення	07.04.2025 – 09.04.2025	виконано	
9	Формулювання висновків до кожного із розділів дослідження	09.04.2025 – 16.04.2025	виконано	
10	Оформлення кінцевого списку використаних джерел та додатків	17.04.2025 – 24.04.2025	виконано	
11	Оформлення та попередній захист бакалаврської роботи	до 25.04.2025	виконано	
12	Внесення коректив та кінцеве редагування бакалаврської роботи	до 20.05.2025	виконано	
13	Реєстрація бакалаврської роботи на кафедрі	02.06.2025	виконано	
14	Захист бакалаврської роботи	19.06.2025	виконано	

Студент _____ Ірина МИХАЙЛЕЧКО

Керівник роботи _____ Христина ВІНТОНІВ

АНОТАЦІЯ

Михайлечко І. М. Вебсайти бібліотечних установ: структура, інформаційне наповнення, позиціонування (на прикладі Комунального закладу «Публічна бібліотека Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області»). ІФНТУНГ, 2025. 74 с.

Бакалаврська робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Документознавство та інформаційна діяльність», спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. Івано-Франківськ, 2025.

У дослідженні охарактеризовано теоретичні засади створення та функціонування вебсайтів бібліотечних установ як елементу сучасної інформаційної інфраструктури. Сформульовано визначення поняття бібліотечного вебресурсу, визначено його основні функції, завдання та роль у забезпеченні інформаційної взаємодії між бібліотекою та користувачем. Проаналізовано структуру та змістове наповнення вебсайтів публічних бібліотек, окреслено типові компоненти та інформаційні блоки.

Охарактеризовано організаційну структуру та напрями діяльності КЗПБ Козівської сільської ради, визначено основні напрямки її інформаційної діяльності. Проведено порівняльний аналіз вебсайтів публічних бібліотек задля виявлення спільних рис, відмінностей та перспектив розвитку онлайн-ресурсів бібліотек.

У роботі здійснено аналіз функціонування Facebook-сторінки бібліотеки як актуального інструменту позиціонування установи в інформаційному просторі, визначено її роль у забезпеченні зворотного зв'язку та популяризації діяльності бібліотеки в цифровому середовищі.

Ключові слова: публічна бібліотека, вебсайт, структура сайту, інформаційне наповнення, інформаційна діяльність, соціальні мережі, Facebook.

ABSTRACT

Mykhailechko I. M. Library Institution Websites: Structure, Information Content, and Positioning (on the Example of the Municipal Institution «Public Library of the Kozova Village Council of Stryi District, Lviv Region»). IFNTUNG, 2025. 74 p.

Bachelor's thesis in the specialty 029 «Information, Library and Archival Studies», educational and professional program «Records Management and Information Activity». Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas. Ivano-Frankivsk, 2025.

The study outlines the theoretical foundations of the creation and functioning of library websites as an integral component of the modern information infrastructure. The concept of a library web resource is defined, and its main functions, objectives, and role in ensuring information interaction between the library and users are determined. The structure and informational content of public library websites are analyzed, and typical components and informational sections are outlined.

The organizational structure and key areas of activity of the Municipal Institution “Public Library of the Kozova Village Council” are described, and the main directions of its information activity are defined. A comparative analysis of public library websites is conducted to identify common features, differences, and prospects for the development of online library resources.

The study also analyzes the functioning of the library's Facebook page as a relevant tool for the institution's positioning in the information space, and identifies its role in providing feedback and promoting the library's activities in the digital environment.

Keywords: public library, website, site structure, information content, information activity, social media, Facebook.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВЕБСАЙТІВ БІБЛІОТЕЧНИХ УСТАНОВ.....	10
1.1 Характеристика поняттєвого апарату дослідження вебсайтів бібліотек.....	10
1.2 Структура та інформаційне наповнення вебсайтів бібліотечних установ.....	16
1.3 Роль вебсайтів в інформаційному просторі.....	26
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ВЕБСАЙТУ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА КОЗИВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ СТРИЙСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ».....	37
2.1 Організаційна структура та основні напрями діяльності Комунального закладу «Публічна бібліотека Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області».....	37
2.2 Особливості позиціонування бібліотеки в інформаційному просторі.....	45
2.3 Шляхи вдосконалення організації процесів використання інформаційних ресурсів бібліотечною установою.....	50
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
ДОДАТКИ.....	68

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасному світі Інтернет став важливим інструментом для доступу до знань, і бібліотеки вже не можуть обмежуватися лише традиційними форматами взаємодії з користувачами. Зокрема, вебсайти бібліотек є важливим засобом для надання доступу до інформаційних ресурсів, організації електронних послуг та інтерактивної комунікації з користувачами. Враховуючи динамічний розвиток цифрових технологій, для бібліотек постає необхідність адаптації до нових умов функціонування в цифровому середовищі. Зокрема, на місцевому рівні важливо розробити такі вебсайти, які б задовольняли потреби громади і забезпечували зручний доступ до ресурсів, що зберігаються в бібліотеках.

Проте на сьогоднішній день бібліотеки, особливо на рівні сільських та малих громад, стикаються з труднощами при розробці своїх вебресурсів. Існуючі наукові праці та рекомендації на тему структури та функціональності вебсайтів бібліотек не дають чітких відповідей на питання, як ефективно організувати інформаційне наповнення та структуру вебресурсів з урахуванням потреб користувачів. Бібліотеки повинні організовувати свої вебсайти таким чином, щоб вони забезпечували доступ до інформаційних ресурсів, сприяли комунікації з користувачами та надавали можливості для інтерактивної взаємодії. Однак дослідження, зокрема в Україні, з цієї теми залишаються фрагментарними, що підкреслює важливість та актуальність цього дослідження.

Науковці, такі як Бойко І. М., яка у своїх роботах аналізує впровадження сучасних технологій в бібліотечну практику, зазначає важливість адаптації бібліотечних вебсайтів до потреб користувачів та розвитку цифрових послуг бібліотеками.

Обґрунтування вибору теми дослідження. Тема цієї роботи є важливою через її зв'язок із процесом цифровізації бібліотечної діяльності, що

набуває дедалі більшого значення в умовах сучасного інформаційного суспільства. Вебсайт бібліотеки є не тільки інструментом для представлення інформації, але й платформою для надання послуг користувачам. Для бібліотек, особливо на сільському рівні, це важлива можливість для розвитку інтерактивних послуг, які відповідають потребам сучасних громад.

У наукових працях Бондар І. В. розглядаються аспекти створення та розвитку бібліотечних вебсайтів, але більшість досліджень зосереджені на великих бібліотеках міського типу, що не завжди відповідає реаліям сільських установ. Тому важливим є розгляд конкретного прикладу – КЗПБ Козівської сільської ради, для якої розробка та вдосконалення вебсайту є необхідною умовою розвитку в умовах цифрової трансформації.

Над темою працювали такі дослідники: Андрусенко О. [2], Карпалюк О. [23], Петренко Н. [39], Шевченко І. [56] та інші.

Мета дослідження – дослідити структуру та інформаційне наповнення вебсайтів бібліотек на прикладі КЗПБ Козівської сільської ради, виявити проблеми та запропонувати шляхи їхнього вирішення для покращення надання бібліотечних послуг в Інтернеті.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити такі **завдання дослідження**:

- оцінити структуру вебсайтів бібліотек і виявити їхні основні проблеми;
- проаналізувати інформаційне наповнення вебсайтів бібліотек, враховуючи специфіку користувачів на місцевому рівні;
- описати принципи побудови вебсайтів бібліотек, які відповідають сучасним вимогам доступності та зручності для користувачів;
- розглянути специфіку створення вебсайтів для малих бібліотек, зокрема на прикладі Козівської сільської ради;
- надати рекомендації щодо покращення структури та змісту вебсайту для забезпечення зручності використання та більш ефективної взаємодії з користувачами.

Об'єкт дослідження – вебсайт КЗПБ Козівської сільської ради, який є конкретним прикладом функціонування вебресурсу на рівні сільської бібліотеки.

Предмет дослідження – структура та інформаційне наповнення вебсайтів бібліотек, а також методи їх удосконалення для покращення взаємодії з користувачами, зокрема для бібліотек на місцевому рівні.

Методи дослідження. У роботі застосовано кілька методів дослідження, які забезпечують комплексний підхід:

- аналіз існуючих структур вебсайтів бібліотек для оцінки їхньої ефективності;
- метод контент-аналізу для визначення рівня інформаційного наповнення вебсайтів;
- синтез для формулювання рекомендацій щодо оптимізації структури вебсайтів бібліотек;
- метод порівняння для виявлення кращих практик створення вебсайтів бібліотек.

Новизна отриманих результатів. Робота пропонує новий підхід до оцінки та покращення структури вебсайтів бібліотек, зокрема для сільських бібліотек. Виявлені основні проблеми в організації контенту та функціональності вебсайтів на місцевому рівні і запропоновані рекомендації, які можуть бути корисними для розробників і бібліотечних працівників.

Практичне значення результатів дослідження. Результати цієї роботи можуть бути використані для вдосконалення структури та змісту вебсайтів бібліотек, зокрема на сільському рівні, що дозволить підвищити їхню ефективність та покращити взаємодію з користувачами.

Структура роботи. Бакалаврська робота складається зі вступу, двох розділів (шести підрозділів), висновків, списку використаних джерел (57 найменувань) та 2 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВЕБСАЙТІВ БІБЛІОТЕЧНИХ УСТАНОВ

1.1 Характеристика поняттєвого апарату дослідження вебсайтів бібліотек

У сучасному інформаційному суспільстві вебсайти стали невід'ємною складовою функціонування бібліотек, перетворившись на зручний інструмент для комунікації з користувачами. Через них бібліотеки презентують себе в інформаційному просторі, поширюють ресурси, надають послуги та підтримують зворотний зв'язок.

Згідно з визначенням, наведеним в Українській бібліотечній енциклопедії, «вебсайт бібліотеки – це сукупність статичних та динамічних веб-сторінок, доступних через мережу Інтернет, пов'язаних між собою змістом і навігацією, та фізично розміщених на сервері бібліотеки. Сайт забезпечує подання офіційної інформації про бібліотеку, її послуги, електронні ресурси, а також сприяє оперативному задоволенню інформаційних потреб користувачів незалежно від їх місцезнаходження та часу» [50].

В «Українській бібліотечній енциклопедії» термін інформаційні ресурси визначається як «систематизовані зібрання документів, їх масивів в інформаційних системах (бібліотеках, архівах, банках даних, депозитаріях, музеях тощо), зафіксованих на паперових чи інших носіях інформації і призначених для забезпечення інформаційних потреб користувачів інформації у визначеній сфері діяльності» [51].

Особливістю вебсайтів бібліотек є те, що вони виконують функцію не лише інформаційного ресурсу, а й сервісної платформи для надання різноманітних послуг. Наприклад, через вебсайт бібліотеки можна здійснювати онлайн-пошук літератури, бронювати матеріали, звертатися до

бібліотекаря за консультацією або отримувати доступ до електронних ресурсів, таких як цифрові книги чи журнали. Це відрізняє їх від загальних комерційних сайтів, які мають інші цілі, переважно пов'язані з продажем товарів чи послуг. Таким чином, вебсайт бібліотеки фокусується на наданні інтелектуального, а не комерційного контенту, забезпечуючи доступ до знань і освітніх ресурсів [13].

Ще однією важливою специфікою є те, що вебсайт бібліотеки зазвичай інтегрується в широку мережу бібліотечних ресурсів, створюючи можливість для спільного доступу до матеріалів багатьох бібліотек через національні та міжнародні платформи. Вебсайти бібліотек можуть бути частиною більш складних інформаційних архітектур, що дозволяє користувачам легко знаходити потрібні ресурси на різних рівнях – від локальних бібліотек до глобальних баз даних [4].

Нарешті, варто зазначити, що вебсайт бібліотеки, на відміну від звичайних сайтів компаній чи організацій, часто має функції, орієнтовані на забезпечення рівного доступу до інформації для всіх категорій користувачів, також і людей з обмеженими можливостями. Це робить такі вебсайти більш інклюзивними та орієнтованими на потреби широкої аудиторії [3].

Вебсайти бібліотек є складними інформаційними системами, і для їхньої ефективної роботи важливо враховувати кілька ключових аспектів, серед яких інформаційна архітектура, користувацький досвід, навігація, цифрові каталоги та електронні бібліотеки. Ці поняття взаємопов'язані і є основою для створення функціональних і зручних вебресурсів для користувачів [18].

Інформаційна архітектура вебсайту бібліотеки визначає структуру та організацію інформації, яка на ньому представлена. Це дозволяє користувачам ефективно знаходити необхідні ресурси та послуги. Вона містить категоризацію інформаційних блоків, логіку розміщення елементів на сторінках, а також спосіб взаємодії з контентом. Чітка інформаційна архітектура забезпечує зручність користування сайтом, дозволяючи користувачам швидко орієнтуватися серед великої кількості ресурсів, що

зберігаються на сайті [5]. При цьому важливо, щоб структура була інтуїтивно зрозумілою та відповідала потребам різних категорій користувачів, і також тих, хто має обмежені можливості.

Користувацький досвід (UX) є невід'ємною частиною створення вебсайтів бібліотек. Це поняття описує загальні враження користувача від взаємодії з вебресурсом. Хороший користувацький досвід передбачає не тільки зручну навігацію та інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, але й ефективність і швидкість доступу до необхідної інформації. Вебсайт бібліотеки має бути орієнтованим на потреби користувачів, що передбачає швидку адаптацію до мобільних пристроїв, можливість налаштування інтерфейсу, а також забезпечення доступності контенту для людей з інвалідністю [18]. UX-дизайн сприяє не тільки покращенню зручності користування сайтом, але й підвищенню рівня задоволення від використання бібліотечних ресурсів.

Навігація на вебсайті бібліотеки є ще одним важливим аспектом, який безпосередньо впливає на користувацький досвід. Навігація дозволяє користувачам ефективно переміщатися між різними розділами сайту та знаходити необхідну інформацію чи послугу. Вебсайт бібліотеки повинен мати чітку і логічну структуру меню, що дозволяє здійснювати пошук не лише за категоріями, але й за іншими критеріями, наприклад, за типом ресурсу, датою публікації чи темою. Зручна навігація є ключовим чинником, що забезпечує ефективність використання сайту, оскільки чим менше часу користувач витрачає на пошук потрібної інформації, тим вище рівень задоволення від використання вебресурсу [9].

Цифрові каталоги є невід'ємною частиною функціоналу вебсайтів бібліотек. Вони дозволяють користувачам здійснювати пошук та доступ до ресурсів, які є у бібліотечному фонді. Цифрові каталоги можуть містити як традиційні книги та журнали, так і новітні цифрові матеріали, наприклад, електронні книги, статті, бази даних тощо. Вебсайти бібліотек використовують ці каталоги для організації, збереження і доступу до

інформації у цифровому форматі. Цифрові каталоги дозволяють користувачам не тільки швидко знаходити потрібну інформацію, але й здійснювати замовлення або бронювання літератури в електронному вигляді. Важливо, щоб цифрові каталоги мали зручний інтерфейс пошуку, включаючи фільтри для уточнення запиту [10].

Електронні бібліотеки є ще однією важливою складовою вебсайтів бібліотек. Вони забезпечують доступ до великої кількості цифрових ресурсів, таких як наукові статті, книги, монографії, аудіовізуальні матеріали та інші ресурси, що зберігаються в електронному вигляді. Електронні бібліотеки сприяють розвитку доступу до знань та наукових досліджень, особливо в умовах глобалізації та цифровізації інформаційного простору. Вебсайт бібліотеки часто інтегрує електронні бібліотеки в єдину платформу, що дозволяє користувачам здійснювати пошук та доступ до необхідних матеріалів з будь-якого місця в світі. Цей ресурс стає важливим не тільки для студентів та науковців, а й для всіх зацікавлених у навчанні та саморозвитку [21].

Вебсайти бібліотек виконують низку ключових функцій, спрямованих на інформування користувачів, забезпечення доступу до ресурсів, інтеграцію з базами даних та підтримку наукових досліджень. Розглянемо кожен з цих функцій детальніше:

Айвазян Л. М. вважає, що одна з провідних функцій вебсайту – інформативна, оскільки вона забезпечує постійний зв'язок користувача з бібліотекою. Завдяки вебресурсу користувачі можуть своєчасно дізнаватися про режим роботи, нові надходження, тематичні заходи, зміни у правилах користування, а також читати новини з бібліотечного життя. Інформативна функція часто реалізується через головну сторінку сайту, банери, стрічку новин та анонси [1].

Петрицька С. В. виокремлює функцію забезпечення доступу до бібліотечних ресурсів як одну з базових у структурі бібліотечного сайту. Завдяки сучасним технологіям користувач може не лише переглядати онлайн-каталоги, а й отримати повнотекстові документи, подати запит на видачу,

завантажити методичні та навчальні матеріали. Все це сприяє ефективній дистанційній роботі з фондом і особливо актуально для студентів та науковців [3].

Резніченко Т. В., Проскудіна С. М. та Кудім Л. М. зазначають, що вебсайти бібліотек виконують інтеграційну функцію, забезпечуючи зв'язок із зовнішніми інформаційними системами, базами даних та платформами відкритого доступу. Завдяки цьому бібліотеки включаються до єдиного інформаційного простору, що сприяє обміну знаннями, міжбібліотечній кооперації та участі в наукових мережах [7].

Марієнко О. В. наголошує на функції підтримки наукових досліджень, яка реалізується через доступ до електронних баз даних, наукометричних систем (Scopus, Web of Science), систем цитування (Google Scholar), наукових журналів, а також репозитаріїв із публікаціями викладачів і студентів. Ця функція особливо важлива для бібліотек вищих навчальних закладів [12].

Колесник В. О. у своїх дослідженнях акцентує увагу на навігаційно-орієнтаційній функції, яка полягає у зрозумілій структурі вебсайту, логічному меню, наявності пошукових полів, мапи сайту, розділів і зручного візуального інтерфейсу. Така організація дозволяє користувачеві швидко знайти потрібну інформацію без зайвих зусиль [15].

Шевченко Т. І. описує комунікативну функцію, яка проявляється в можливості діалогу між бібліотекою та користувачем. Через онлайн-форми, електронні звернення, чати, соціальні мережі або участь у форумах користувач може отримати консультацію, залишити відгук або стати учасником бібліотечних ініціатив [45].

Костенко Н. М. виділяє маркетингову функцію, яка охоплює просування іміджу бібліотеки, формування її бренду, візуального стилю, привернення нової аудиторії, інформування про переваги користування бібліотекою та участь у грантових програмах. Завдяки цьому бібліотека не лише зберігає постійних користувачів, а й залучає нових [34].

З метою чіткого визначення ключових термінів, (див. табл. 1.1) систематизовано основні поняття, що стосуються теми дослідження вебсайтів бібліотек.

Табл. 1.1

Поняттєвий апарат дослідження вебсайтів бібліотек [16]

Поняття	Опис
Вебсайт бібліотеки	Офіційний інтернет-ресурс бібліотеки, що забезпечує доступ до її послуг, ресурсів та інформації про діяльність.
Інформаційно-аналітична діяльність бібліотеки	Створення та використання електронних інформаційних ресурсів через вебсайт для задоволення інформаційних потреб користувачів.
Електронні інформаційні ресурси	Цифрові матеріали, доступні через вебсайт бібліотеки, такі як електронні каталоги, бази даних, бібліографічні списки тощо.
Віртуальна довідка	Електронна форма надання консультацій та відповідей на запити користувачів через вебсайт бібліотеки.
Інформаційно-бібліографічна продукція	Матеріали, що включають бібліографічні списки, огляди літератури, рекомендаційні списки, створені бібліотекою для підтримки користувачів у пошуку інформації.
Інформування користувачів	Надання актуальної інформації про послуги, нові надходження, заходи та інші аспекти діяльності бібліотеки через сайт.
Забезпечення доступу до ресурсів	Створення умов для легкого пошуку та доступу до електронних ресурсів бібліотеки через сайт.
Розвиток іміджу бібліотеки	Формування позитивного образу бібліотеки через професійно оформлений та функціональний вебсайт.
Підтримка зворотного зв'язку	Реалізація механізмів для отримання відгуків та запитів від користувачів, що сприяє покращенню обслуговування.
Глибина змісту	Різноманітність та повнота інформації, що надається через сайт.
Простота навігації	Зручність у користуванні сайтом, легкість знаходження необхідної інформації.
Стабільність інформаційних ресурсів	Надійність та доступність ресурсів без технічних збоїв.
Оперативність оновлення інформації	Своєчасне оновлення контенту сайту відповідно до змін у діяльності бібліотеки.
Єдність дизайну	Узгодженість візуальних елементів та структури сайту, що сприяє його сприйняттю.

Вебсайти бібліотек відіграють ключову роль у підтримці наукових досліджень, надаючи доступ до спеціалізованих ресурсів, баз даних, електронних журналів та інших матеріалів. Вони також пропонують послуги з пошуку інформації, консультації з використання ресурсів та організують навчальні заходи з інформаційної грамотності для дослідників та студентів.

1.2 Структура та інформаційне наповнення вебсайтів бібліотечних установ

Вебсайти бібліотек містять ряд ключових розділів, кожен з яких виконує конкретне завдання та сприяє більш ефективному використанню ресурсів бібліотеки користувачами. Серед основних розділів можна виділити головну сторінку, каталог, пошукові системи, електронні ресурси, особистий кабінет, новини та заходи.

1. Головна сторінка.

Головна сторінка вебсайту бібліотеки є ключовим елементом, через який користувачі взаємодіють з установою в онлайн-просторі. Вона виконує роль першої вітрини, що знайомить відвідувачів із основними можливостями сайту і забезпечує навігацію до найбільш важливих функцій. Враховуючи різноманітність користувачів бібліотеки, головна сторінка повинна бути спроектована таким чином, щоб забезпечити зручний і швидкий доступ до необхідної інформації для всіх категорій відвідувачів: студентів, викладачів, науковців, школярів і навіть випадкових користувачів [24].

Однією з основних вимог до головної сторінки є її інтуїтивно зрозумілий інтерфейс. Відвідувачі сайту повинні без зусиль орієнтуватися, де знайти потрібну інформацію, не витрачаючи час на пошук елементів навігації або функцій. Це досягається за допомогою чіткої структури, логічного розташування блоків та використання зрозумілих елементів дизайну, таких як меню, кнопки, іконки. Головна сторінка повинна мати просту й елегантну навігацію, щоб навіть нові користувачі могли швидко звикнути до її функціоналу [11].

На головній сторінці часто розміщуються основні новини та анонси подій, пов'язаних із роботою бібліотеки. Це можуть бути інформаційні блоки, що містять анонси нових надходжень, графіки роботи, зміни у розкладі, а також актуальні новини щодо проведення заходів чи виставок. Таке розміщення дозволяє відвідувачам відразу отримати найновішу інформацію, не шукаючи її у різних розділах сайту [25].

Крім новин, головна сторінка повинна забезпечувати швидкий доступ до ключових ресурсів, таких як каталог книг, пошукові системи та електронні ресурси. Каталог повинен бути доступним через зручну пошукову форму, де користувач може шукати книги за різними параметрами, такими як автор, назва, жанр, рік видання тощо. Пошукові системи також повинні надавати можливість здійснювати більш специфічні пошуки за темами, предметами чи навіть за наявністю електронних версій ресурсів [23].

Також важливим елементом головної сторінки є доступ до електронних ресурсів бібліотеки, таких як електронні книги, журнали, статті та бази даних. Це дозволяє користувачам оперативно отримувати доступ до наукових публікацій, що сприяє ефективній роботі з інформацією, особливо для студентів та науковців, які потребують швидкого доступу до актуальних наукових матеріалів [52].

Ще одним важливим елементом є візуальна частина головної сторінки. Вона повинна бути не тільки функціональною, а й естетично привабливою. Візуальний дизайн передбачає правильний вибір кольорів, шрифтів, графічних елементів та ілюстрацій, що створюють сприятливу атмосферу для користувачів. Всі ці елементи мають гармонійно поєднуватися і не відволікати увагу від основних функцій [31].

Загалом, головна сторінка вебсайту бібліотеки повинна бути багатофункціональним інструментом, що не тільки інформує користувачів, але й забезпечує зручний доступ до основних сервісів та ресурсів. Вона повинна бути інтерактивною, зручною, сучасною та естетично привабливою, забезпечуючи позитивний досвід взаємодії з бібліотекою в онлайн-просторі.

2. Каталог.

Каталог є одним із основних розділів вебсайту бібліотеки, який надає користувачам доступ до наявних матеріалів. Це може бути електронний каталог книг, статей, журналів та інших інформаційних ресурсів. Каталог зазвичай оснащений зручними функціями пошуку, що дозволяють знаходити потрібні матеріали за різними критеріями, такими як автор, назва, рік видання

чи тематика. Крім того, часто в каталозі є фільтри, що дають можливість сортувати ресурси за типом або доступністю [55].

Завдяки інтеграції з іншими базами даних і бібліотеками, каталог може надавати доступ до ширшого спектру матеріалів, що значно розширює можливості користувачів у пошуку інформації. Важливою особливістю сучасних каталогів є їхня адаптивність, що дозволяє користуватися ними на різних пристроях, також і на мобільних телефонах, забезпечуючи доступ до ресурсів у будь-який час та з будь-якої точки [27].

3. Пошукові системи.

Пошукові системи є важливою складовою частиною сучасних бібліотечних вебсайтів, оскільки забезпечують ефективний доступ до різноманітних інформаційних ресурсів. Вони дозволяють користувачам проводити пошук не лише у каталозі бібліотеки, а й у численних базах даних, електронних ресурсах, наукових статтях, журналах та інших матеріалах, доступних через портал бібліотеки. Пошукові системи організують інформацію таким чином, щоб користувачі могли з легкістю знаходити саме те, що їм потрібно, завдяки інтеграції з різними джерелами інформації [46].

Сучасні бібліотечні пошукові системи часто мають розширені можливості, зокрема використання метаданих для точнішого пошуку, а також додаткові фільтри, які дозволяють сортувати і уточнювати результати за різними критеріями: за автором, тематикою, типом ресурсу, доступністю тощо. Ці фільтри значно покращують якість пошуку і допомагають користувачам швидше знаходити релевантну інформацію. Більш того, пошукові системи можуть бути інтегровані з іншими платформами та інформаційними системами, що дозволяє розширити доступ до міжнародних і національних ресурсів, підвищуючи загальний обсяг інформації, доступної через бібліотечний портал [22].

4. Електронні ресурси.

Цей розділ вебсайту бібліотеки надає користувачам зручний доступ до різноманітних електронних ресурсів, таких як електронні книги, журнали,

дисертації, наукові статті, цифрові колекції та інші матеріали, що зберігаються в електронному форматі. Завдяки інтеграції з національними та міжнародними базами даних, бібліотеки забезпечують користувачам доступ до величезного спектру наукової, освітньої та культурної інформації. Це дозволяє не тільки студентам і дослідникам знаходити необхідні джерела для навчання та роботи, але й ширше використовувати ресурси для самоосвіти та професійного розвитку [8].

Сучасні бібліотечні вебсайти активно впроваджують цифрові технології для забезпечення зручності доступу до цих ресурсів, що дає змогу користувачам швидко знаходити необхідні матеріали через онлайн-каталоги, системи пошуку та інтерактивні платформи. Такі ресурси є незамінними для дослідників і студентів, оскільки дозволяють їм отримати доступ до наукових статей, монографій, журналів і книг без необхідності фізичного відвідування бібліотеки [39].

5. Особистий кабінет.

Особистий кабінет на вебсайті бібліотеки є важливим інструментом для користувачів, які активно взаємодіють із бібліотечними послугами. Він надає зручний доступ до персоналізованої інформації, що дозволяє користувачам слідкувати за своїми замовленнями, переглядати історію позик, а також продовжувати терміни користування літературою. Крім того, особистий кабінет може містити функції для збереження улюблених матеріалів, управління електронними підписками на журнали чи новини, а також можливість отримувати сповіщення про нові надходження чи зміни в статусі запитів [38].

Цей розділ дозволяє бібліотекам надавати користувачам персоналізовані послуги, що значно полегшує процес використання ресурсів бібліотеки. Особисті налаштування, такі як збереження пошукових запитів або налаштування повідомлень, також забезпечують зручність і економлять час користувачів, надаючи їм більше можливостей для ефективного користування бібліотечними послугами [14].

6. Новини та заходи.

Розділ новин і заходів на вебсайті бібліотеки виконує важливу роль у забезпеченні постійного інформування користувачів про актуальні події та заходи, які організовуються бібліотекою. Тут користувачі можуть знайти анонси лекцій, виставок, семінарів, а також інформацію про нові надходження літератури та інші значущі зміни в роботі бібліотеки. Крім того, цей розділ може містити відомості про спеціальні проєкти, конкурси або інші ініціативи, що проводяться в рамках діяльності бібліотеки [48].

Завдяки такому інформуванню, бібліотека підтримує активний зв'язок з користувачами, створюючи умови для їхньої більш глибокої взаємодії з наявними ресурсами. Новини також можуть містити важливі повідомлення щодо зміни графіку роботи або тимчасових обмежень, що дає змогу користувачам оперативно реагувати на ці зміни. Таким чином, цей розділ сприяє не тільки комунікації, але й підвищує рівень залученості користувачів до бібліотечної діяльності. Загальна схема вебсайту бібліотеки представлена на рис. 1.1.

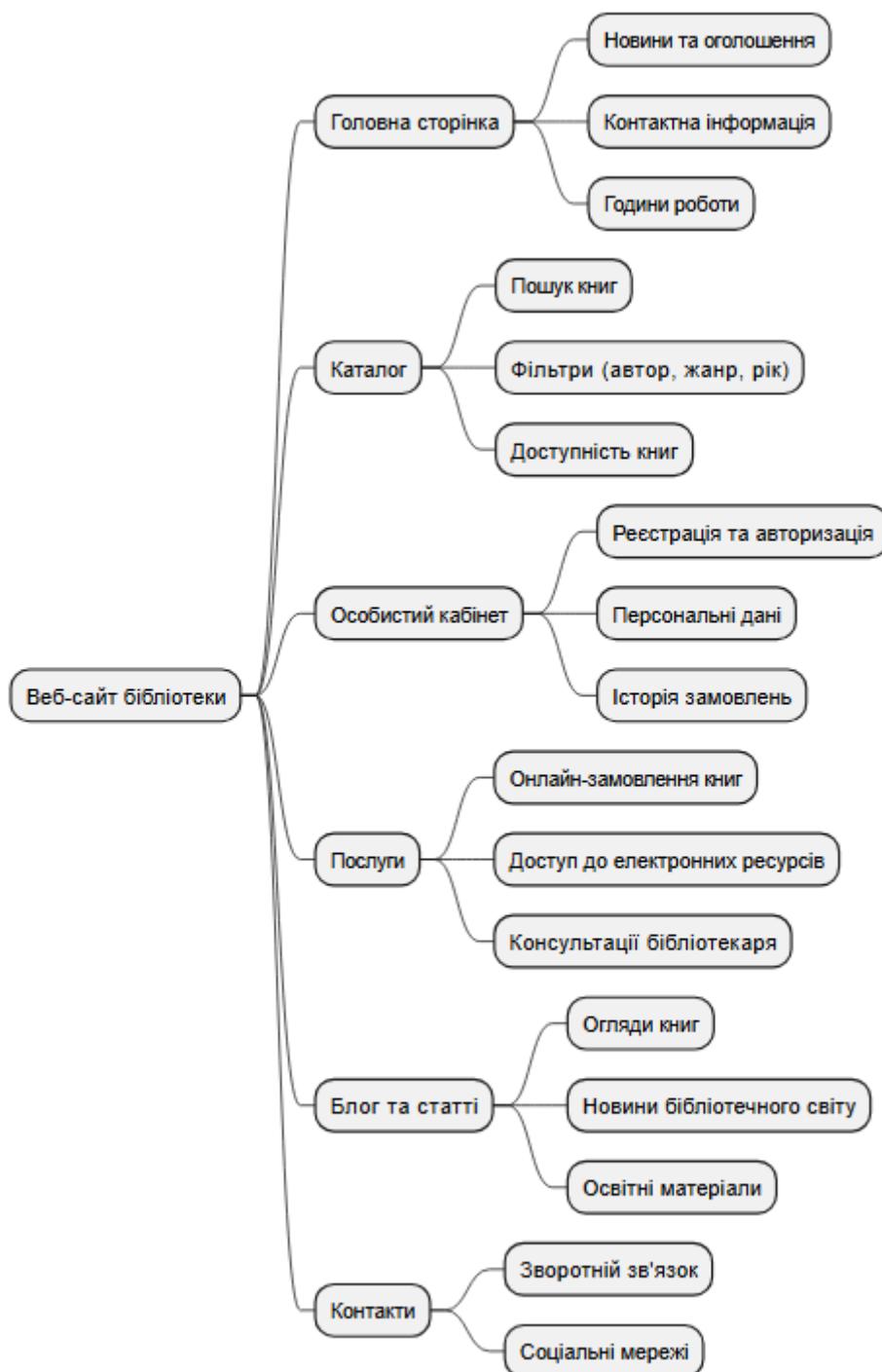

Рисунок 1.1 — Загальна схема вебсайту бібліотеки[21]

Вебсайти бібліотек пропонують різноманітні види контенту, які забезпечують доступ до інформації та задоволення потреб користувачів. Контент, що розміщується на таких ресурсах, складається з кількох основних елементів, кожен з яких виконує свою важливу функцію. Текстові описи дозволяють користувачам зрозуміти зміст документів, надаючи основну інформацію про їхніх авторів, назви та тематику. Вони є важливим

інструментом орієнтування в масиві бібліотечних ресурсів, що дає можливість знайти необхідний матеріал за допомогою коротких характеристик, таких як анотації або стислий зміст. Текстова інформація не лише допомагає користувачеві зорієнтуватися у темах, а й сприяє ефективному пошуку документів, що відповідають конкретним вимогам [49].

Метадані також виконують важливу роль у систематизації та класифікації бібліотечних матеріалів. Вони містять основну інформацію про документ, що дозволяє швидко знаходити його за різними критеріями, такими як автор, назва, рік видання чи тематика. Метадані виступають основним інструментом для роботи з електронними каталогами та базами даних, що значно підвищує ефективність пошуку [20].

Цифрові копії документів є важливим компонентом сучасних бібліотечних вебсайтів. Оцифровані версії книг, статей, дисертацій та інших матеріалів дають змогу користувачам зручніше та швидше отримувати доступ до потрібної інформації без необхідності фізично відвідувати бібліотеку. Це особливо важливо для збереження рідкісних і цінних видань, доступ до яких може бути обмежений у зв'язку з їхнім станом або обмеженими тиражами [54].

Мультимедійні матеріали додають візуальну та аудіо складову до традиційних текстових ресурсів. Вони складаються з відео, аудіозаписів, інфографіки та інших інтерактивних елементів, що дозволяють бібліотекам надавати користувачам різноманітний контент. Це забезпечує більш широкі можливості для навчання та розвитку, оскільки мультимедійні матеріали можуть бути особливо корисними для тих, хто вчиться або працює в сфері мистецтва, науки чи технологій [56].

Вебсайти бібліотек виконують важливу роль у забезпеченні доступу до різноманітного контенту, що може значно покращити досвід користувачів. Види контенту на таких платформах містять текстові описи, метадані книг, цифрові копії документів та мультимедійні матеріали. Кожен з цих типів контенту має свою специфіку та важливість, адже допомагає користувачам

швидко знаходити необхідну інформацію та забезпечує зручність у використанні ресурсів [46].

Текстові описи є основним інструментом для надання загальної інформації про книгу чи інший ресурс. Ці описи зазвичай містять короткий виклад змісту, авторів, жанр, тему, а також інформацію про специфічні аспекти видання. Вони можуть також містити відгуки чи рецензії, що допомагає користувачам прийняти рішення про доцільність звернення до конкретного ресурсу. Одним із важливих аспектів є те, що текстові описи повинні бути добре структуровані та містити ключові слова, які полегшують пошук і навігацію по вебсайту. Завдяки такій систематизації користувачі можуть швидко отримувати потрібну інформацію без необхідності переглядати весь контент [42].

Метадані книг, статей та інших матеріалів є важливою складовою вебсайтів бібліотек. Метадані містять таку інформацію, як автори, рік видання, видавництво, кількість сторінок, ключові слова, жанр та інші характеристики, які допомагають систематизувати документи та полегшують їхній пошук. Вони є невід'ємною частиною будь-якої бібліотечної системи, оскільки надають можливість здійснювати пошук не лише за заголовком чи автором, а й за більш специфічними параметрами. Зокрема, користувач може здійснити фільтрацію результатів за такими критеріями, як тема, дата публікації, мова видання тощо. Це дозволяє значно підвищити ефективність пошукових систем та зручність використання бібліотечних ресурсів [20].

Цифрові копії документів є одним із найбільш актуальних типів контенту на сучасних бібліотечних вебсайтах. Вони дозволяють зберігати матеріали в електронному вигляді, що забезпечує їхню доступність для користувачів у будь-який час і з будь-якої точки світу. Цифрові копії можуть містити як повні тексти книг та статей, так і часткові фрагменти чи окремі розділи. Це особливо важливо для науковців та студентів, які потребують швидкого доступу до рідкісних або важкодоступних матеріалів. Цифрові копії забезпечують також збереження інформації, що є важливою частиною

бібліотечної колекції, оскільки багато фізичних примірників можуть бути пошкоджені або втрачені з часом. Це дозволяє зберегти знання та забезпечити доступ до них наступним поколінням користувачів [30].

Мультимедійні матеріали відіграють важливу роль у розширенні можливостей бібліотек. Вони дозволяють користувачам взаємодіяти з контентом у більш динамічний і інтерактивний спосіб. Мультимедійні ресурси можуть містити відео- та аудіо-матеріали, презентації, інфографіку та інші форми контенту, що надають додаткову інформацію або допомагають краще зрозуміти основний зміст. Відеолекції, інтерв'ю з авторами, записи наукових конференцій або вебінарів є популярними формами мультимедійних матеріалів, що дозволяють користувачам глибше зануритись у теми, які їх цікавлять. Крім того, мультимедійні матеріали можуть бути використані для навчання та популяризації наукових знань, що важливо для студентів, науковців та широкої аудиторії [55].

У цілому, різноманіття контенту на вебсайтах бібліотек дозволяє значно розширити доступ до інформації та підвищити якість користувацького досвіду. Завдяки інтеграції текстових описів, метаданих, цифрових копій та мультимедійних матеріалів бібліотеки стають не лише місцем збереження знань, але й активними платформами для навчання, наукових досліджень та культурного обміну [36].

Додаткові сервіси на вебсайтах бібліотек мають велике значення для покращення комунікації з користувачами та підвищення доступності інформації. Вони надають можливість бібліотекам активно взаємодіяти з користувачами, надаючи їм додаткові інструменти для пошуку, навчання та обміну знаннями. До таких сервісів належать онлайн-консультації, форуми, інтеграція з соціальними мережами та мобільні додатки [47].

Онлайн-консультації є важливим інструментом для підтримки користувачів, які потребують допомоги в процесі пошуку або використання бібліотечних ресурсів. Вони дозволяють користувачам отримувати консультації від бібліотекарів у реальному часі, не виходячи з дому. Це

особливо зручно для тих, хто не має змоги відвідати бібліотеку особисто або стикається з труднощами у пошуку необхідної інформації. Онлайн-консультації можуть проводитись через чат, відеозв'язок або електронну пошту. Такі сервіси надають додаткову гнучкість і допомагають користувачам отримувати своєчасну та точну допомогу [42].

Форуми є ще одним важливим додатковим сервісом, який дозволяє користувачам бібліотеки взаємодіяти один з одним, обмінюватися досвідом, ставити питання та обговорювати різноманітні теми. Форуми можуть бути спеціалізованими, зосередженими на конкретних темах або широкими, охоплюючи всі напрямки, що стосуються діяльності бібліотеки. Вони створюють платформу для спільноти, де користувачі можуть знайти відповіді на свої запитання, обговорити нові книжки, ресурси чи події, а також поділитися власними думками щодо використання бібліотечних послуг. Такі сервіси сприяють розвитку комунікації та взаємодії серед користувачів, створюючи сприятливе середовище для навчання та обміну знаннями [29].

Інтеграція з соціальними мережами дозволяє бібліотекам забезпечити ефективну комунікацію з широкою аудиторією та поширювати інформацію про нові ресурси, події, лекції та інші важливі заходи. Бібліотеки можуть активно використовувати платформи як Facebook, Twitter, Instagram та інші для поширення новин, анонсів і навіть для організації онлайн-активностей. Це дозволяє бібліотекам не лише залучати нових користувачів, але й створювати більш доступне та відкрите середовище для обміну інформацією. Інтеграція з соціальними мережами також дозволяє бібліотекам отримувати зворотний зв'язок від користувачів, що є важливим для постійного вдосконалення послуг та ресурсів [22].

Бондаренко В. І. у своїх працях зазначає, що «мобільні додатки – це ще один інструмент, який суттєво підвищує доступність бібліотечних ресурсів для користувачів. Завдяки мобільним додаткам користувачі можуть отримати доступ до каталогу бібліотеки, шукати необхідну інформацію, а також переглядати електронні ресурси без необхідності бути прив'язаними до

конкретного місця. Мобільні додатки надають зручний інтерфейс для мобільних пристроїв, що робить доступ до бібліотечних послуг більш зручним та швидким. Крім того, мобільні додатки можуть виконувати функції для збереження книг у віртуальних бібліотеках, отримання сповіщень про нові надходження або події та інші можливості, що допомагають користувачам ефективно використовувати бібліотечні ресурси» [19].

Таким чином, додаткові сервіси, такі як онлайн-консультації, форуми, інтеграція з соціальними мережами та мобільні додатки, є невід'ємною частиною сучасного вебсайту бібліотеки. Вони не лише покращують взаємодію з користувачами, але й роблять доступ до ресурсів більш зручним і ефективним. Впровадження цих інструментів допомагає бібліотекам залишатися актуальними в умовах цифрових технологій та забезпечувати якісну підтримку для своїх користувачів.

1.3 Роль вебсайтів бібліотек в інформаційному просторі

Забезпечення відкритого доступу до інформації є важливою складовою сучасних бібліотечних вебсайтів, яка сприяє популяризації наукових знань і полегшує доступ до різноманітних ресурсів. Відкритий доступ до наукової інформації означає можливість безкоштовного отримання і використання ресурсів, таких як книги, журнали, наукові статті та бази даних, що є ключовими елементами у розвитку освіти та наукових досліджень. Роль вебсайтів бібліотек представлена на рисунку 1.2.

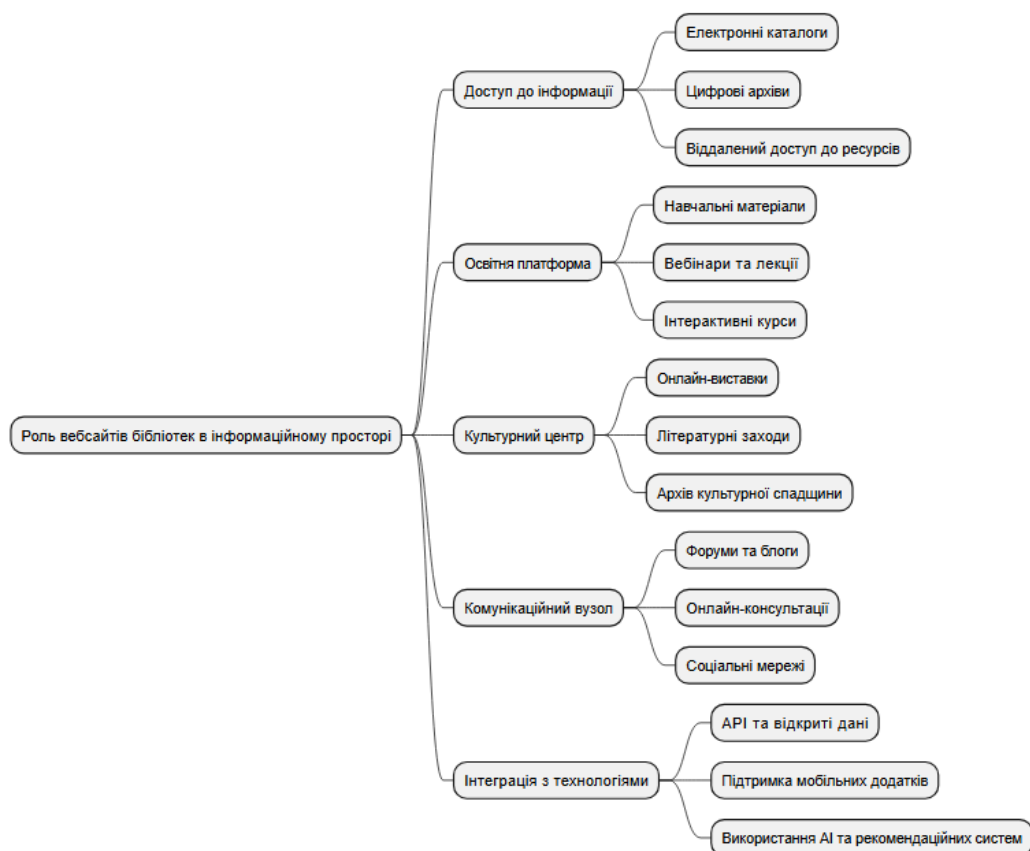

Рисунок 1.2 — Схема важливості вебсайтів бібліотек
в інформаційному просторі [11]

Популяризація наукових знань через відкритий доступ дозволяє забезпечити широкому колу користувачів доступ до актуальної наукової інформації, без обмежень щодо фінансових можливостей чи місцезнаходження. Такий підхід сприяє розвитку науки, оскільки дозволяє дослідникам, студентам, вченим і навіть звичайним користувачам отримувати доступ до нових досягнень, ідей і результатів досліджень у різних галузях[31].

Ключовими елементами забезпечення відкритого доступу є електронні каталоги, бази даних та цифрові колекції. Бібліотеки активно впроваджують цифрові платформи, що дозволяють зберігати та надавати доступ до книг, журналів, статей, дисертацій та інших наукових матеріалів[34].

Наприклад, Наукова бібліотека імені Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://catalog.library.knu.ua/>) (див. рис. 1.3) пропонує потужний електронний каталог з мільйонами записів.

Рисунок 1.3 – Електронний каталог Наукової бібліотеки імені Максимовича [14]

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) надає доступ до зведеного каталогу фондів провідних бібліотек України (див. рис. 1.4).

Рисунок 1.4 – Зведений каталог фондів провідних бібліотек України [17]

Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка (<http://korolenko.kharkov.com/>) демонструє значну кількість оцифрованих краєзнавчих матеріалів та рідкісних видань у відкритому доступі (рис. 1.5).

Електронні колекції / Колекція українських ірмолів ХДНБ / Зміст колекції

ЗМІСТ КОЛЕКЦІЇ

КОЛЕКЦІЯ ІРМОЛОЇВ ХДНБ

Колекція рукописних ірмолів XVII–XIX ст., створена у ХДНБ, – зібрання унікальних пам'яток музичного і книжкового мистецтва, що є надзвичайно цінними джерелами з історії української церковної музики, літургійних піснеспівів, а також вітчизняного книгописання.

У колекції є ілюстровані, художньо прикрашені ірмолі з малюнками та оздобленням пером і фарбами – справжні шедеври книжкової графіки.

Рисунок 1.5 – Красязначчі матеріали та рідкісні видання Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка [53]

Це не лише спрощує процес пошуку необхідної інформації, а й дає можливість користувачам обирати найбільш релевантні джерела для своїх досліджень. Крім того, багато бібліотек активно підтримують ініціативи, пов'язані з відкритим доступом, надаючи безкоштовний доступ до електронних версій наукових публікацій, що раніше були доступні лише за підпискою або через платні послуги[38].

Доступ до наукових журналів та статей є важливою складовою відкритого доступу. Наукові журнали, що функціонують на принципах відкритого доступу, дозволяють користувачам безкоштовно ознайомлюватися з результатами наукових досліджень. Це не лише сприяє зростанню рівня наукових знань, але й дозволяє уникнути бар'єрів, пов'язаних з високими витратами на передплату журналів. Бібліотеки активно підтримують відкритий доступ до таких публікацій, інтегруючи їх у свої онлайн-платформи. Наприклад, університетські бібліотеки часто підтримують інституційні репозитарії, такі як ELAKPI Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://ela.kpi.ua/home>), де науковці розміщують свої праці у вільному доступі. Вони також надають посилання на журнали, що індексуються в DOAJ (Directory of Open Access Journals) [44]. Це дає можливість користувачам

безперешкодно знайомитися з найновішими дослідженнями в будь-який час і з будь-якої точки світу.

Відкритий доступ до баз даних є ще одним важливим напрямом. Вебсайти бібліотек зазвичай інтегрують свої ресурси з міжнародними базами даних, що дозволяють здійснювати глибокий пошук у різних джерелах інформації, включаючи наукові статті, монографії, дисертації та інші види документів. Це забезпечує користувачам доступ до величезної кількості інформації з різних дисциплін, що є необхідним інструментом для наукових досліджень, освіти та саморозвитку [4].

Загалом, забезпечення відкритого доступу до інформації не тільки покращує доступність наукових ресурсів, але й сприяє розвитку наукових комунікацій, підтримує інновації і підвищує загальний рівень освіти в суспільстві. Таким чином, відкритий доступ є важливим інструментом для інтеграції знань, підтримки наукових досліджень та сприяння розвитку інформаційного суспільства [14].

Інструменти цифрової освіти сьогодні набули особливої актуальності в умовах постійного розвитку технологій та змін на ринку праці. Використання вебсайтів для навчання стало основним інструментом в організації освітнього процесу, оскільки дозволяє забезпечити доступ до навчальних матеріалів та ресурсів у будь-який час і з будь-якої точки світу. Цифрові платформи, що інтегрують різноманітні інструменти для самостійного навчання, є важливою складовою сучасного освітнього процесу[43].

Один із найбільш поширених інструментів цифрової освіти – це вебінари, які дозволяють проводити онлайн-заняття, лекції та консультації в реальному часі. Наприклад, Науково-технічна бібліотека Національного університету «Львівська політехніка» (<https://www.facebook.com/share/1BWChbM5jn/?mibextid=wwXIfr>) регулярно організовує вебінари з користування електронними ресурсами та наукометрії (див. рис. 1.6).

Рисунок 1.6 – Вебінар «Основи наукометрії» у Науково-технічній бібліотеці Національного університету «Львівська політехніка» [37]

Вебінари дають можливість не тільки слухати викладача, але й задавати питання, брати участь у дискусіях, що значно покращує взаємодію між учнями та викладачами. Цей формат дозволяє залучати експертів з усього світу, що є особливо важливим для спеціалізованих дисциплін або для отримання знань з тем, які вимагають професійних порад та рекомендацій. Також є зручними для викладання складних теоретичних матеріалів або демонстрації практичних навичок. Наприклад, на курсах з програмування, графічного дизайну або маркетингу, інструктори можуть в режимі реального часу проводити демонстрації програмного забезпечення, що дозволяє студентам краще зрозуміти теоретичні аспекти та відразу застосовувати їх на практиці [2].

Ще одним важливим інструментом цифрової освіти є дистанційні курси, які організуються через спеціалізовані платформи для онлайн-навчання. Вони дають змогу проходити навчання без необхідності фізичної присутності в навчальних закладах. Дистанційне навчання дозволяє отримувати освіту незалежно від місця проживання, що робить його доступним для більшої кількості людей. Дистанційні курси можуть охоплювати різні аспекти

навчання — від загальноосвітніх програм до спеціалізованих курсів в області бізнесу, технологій, мистецтва тощо[26].

Платформи для дистанційного навчання забезпечують доступ до величезної кількості навчальних матеріалів – відео-уроків, презентацій, інтерактивних завдань, тестів та ін. Крім того, вони надають можливість для самостійного оцінювання, що дозволяє студентам стежити за своїм прогресом та підвищувати рівень знань. Завдяки таким платформам, студенти можуть отримати сертифікати, які мають значення на ринку праці, що надає додаткову мотивацію до навчання [7].

Цифрові інструменти також дозволяють інтегрувати елементи гейміфікації в освітній процес, що допомагає зробити навчання більш захопливим та ефективним. Гейміфікація, що передбачає використання ігор та елементів змагань для мотивації, допомагає підтримувати зацікавленість учнів та стимулює їх досягати кращих результатів[55].

Таким чином, цифрові інструменти освіти відкривають нові можливості для учнів і викладачів. Вебсайти для навчання, вебінари та дистанційні курси є потужними засобами для розширення доступу до знань, підвищення рівня освіти та розвитку нових компетенцій. Вони дають можливість навчатися в будь-якому місці та в будь-який час, що робить освіту більш доступною і зручною для всіх верств населення [33].

Культурний центр відіграє надзвичайно важливу роль у збереженні та популяризації національної та світової культурної спадщини, що є основою для формування культурної ідентичності націй. В умовах сучасних глобалізаційних процесів культурні цінності можуть бути втрачені або трансформовані, тому роль культурних центрів стає ще більш актуальною. Вони функціонують як місця збереження як матеріальної, так і нематеріальної культурної спадщини, забезпечуючи доступ до безцінних ресурсів, які містять елементи народної творчості, фольклору, традицій, історії та мистецтва різних народів [10].

Один із головних аспектів роботи культурних центрів полягає у збереженні матеріальної культурної спадщини. Це архітектурні пам'ятки, стародавні твори мистецтва, декоративно-ужиткові предмети, а також різноманітні колекції документів і артефактів. Така спадщина є безцінною частиною національної та світової культури, і саме культурні центри виконують функцію їхнього збереження та адаптації для майбутніх поколінь. За допомогою новітніх технологій, таких як оцифрування та архівування, культурні центри можуть зберегти навіть ті об'єкти, які через природні катастрофи, війну або інші фактори можуть бути втрачені [42].

Нематеріальна спадщина, така як традиції, обряди, фольклор, музика та танці, є не менш важливою частиною культурної спадщини, і її збереження також є однією з головних функцій культурних центрів. Вони активно працюють над збором, збереженням та трансляцією цих традицій через різноманітні освітні та культурні програми. Традиції, що передаються з покоління в покоління, втрачають своє значення без належної підтримки та популяризації, тому культурні установи прагнуть забезпечити їхнє збереження та інтеграцію в сучасну культуру через виставки, фестивалі, тематичні заходи та інші форми культурної діяльності[46].

Культурні центри не лише зберігають, але й активно популяризують культуру через різні заходи, що проводяться для широкої аудиторії. Виставки, лекції, майстер-класи, публічні заходи, фестивалі – усе це сприяє тому, щоб культура стала більш доступною та зрозумілою для громадян. Вони надають можливість людям, особливо молодому поколінню, познайомитися з культурною спадщиною, зрозуміти її цінність і значення, а також спонукати до глибшого вивчення історії та традицій[30].

Одним із важливих аспектів діяльності культурних центрів є створення умов для культурного обміну між різними країнами та народами. Завдяки співпраці з іншими установами, музеями, бібліотеками, університетами, культурні центри можуть реалізовувати спільні проекти, організовувати міжнародні виставки та фестивалі, що сприяють взаєморозумінню та розвитку

міжнародних культурних зв'язків. Такі ініціативи дозволяють зберегти різноманіття культур та заохочують людей до обміну досвідом та знаннями, сприяючи створенню більш відкритого та толерантного суспільства [35].

Сучасні технології дають можливість культурним центрам ефективно популяризувати спадщину на глобальному рівні. Створення віртуальних виставок, цифрових архівів, онлайн-курси, доступ до колекцій через інтернет дозволяють зробити культурні ресурси доступними не лише для локальних відвідувачів, а й для глобальної аудиторії. Це особливо важливо для тих культурних об'єктів, що можуть бути втрачені або пошкоджені. Оцифрування матеріалів дає можливість зберегти їх для майбутніх поколінь, а також полегшує доступ до них через інтернет, що робить культуру доступною для людей з різних куточків світу. Культурні центри також активно підтримують сучасні культурні ініціативи, надаючи майданчики для молодих митців та творців. Вони сприяють розвитку нових форм мистецтва, організовуючи виставки сучасного мистецтва, музичні та театральні вистави, а також підтримуючи нові культурні течії, які сприяють розвитку національної культури та її інтеграції у світовий контекст. Окрім цього, культурні центри мають можливість підтримувати інноваційні культурні проєкти, що передбачають використання новітніх технологій, інтерактивних виставок та інші сучасні форми культурної діяльності [51].

Таким чином, культурні центри є важливими осередками для збереження та популяризації національної та світової культурної спадщини. Вони виконують різноманітні функції: від збереження традицій та артефактів до організації культурних подій, що забезпечують доступ до культурних цінностей широкій аудиторії. Завдяки сучасним технологіям і міжнародній співпраці, культурні центри стають важливими елементами в культурному розвитку суспільства, сприяючи збереженню історії, традицій та культурного різноманіття на глобальному рівні [57].

Роль у науковій діяльності культурних та інформаційних центрів є надзвичайно важливою, оскільки ці установи забезпечують доступ до

рідкісних видань, підтримують дослідників і сприяють інтеграції з іншими інформаційними системами. Культурні та наукові установи, зокрема бібліотеки, є основними осередками збереження та доступу до наукових ресурсів, і тому їхня роль у науковій діяльності не може бути недооцінена [5].

Доступ до рідкісних видань, таких як стародавні книги, манускрипти, архівні матеріали, наукові праці минулих століть, є одним із основних напрямків роботи наукових установ. Ці видання часто містять унікальні дані, що можуть бути корисними для вивчення різних аспектів історії, науки, культури та мистецтва. Завдяки таким ресурсам, науковці можуть поглиблювати своє розуміння різних аспектів людської діяльності та культури, а також знаходити нові ідеї та напрямки для своїх досліджень. В умовах сучасного світу, де багато рідкісних видань знаходяться в складних умовах, їхнє оцифрування та надання доступу через інтернет стали важливими кроками для забезпечення збереження та доступу до цих безцінних матеріалів [9].

Підтримка дослідників є ще одним важливим аспектом діяльності наукових і культурних установ. Вони створюють умови для ефективної наукової роботи, надаючи необхідні ресурси для досліджень, забезпечуючи доступ до баз даних, наукових журналів, електронних книг та статей. Крім того, бібліотеки та культурні центри часто організовують спеціалізовані консультації для дослідників, пропонують допомогу у пошуку інформації та підготовці наукових публікацій. Вебсайти бібліотек інформують про доступ до різноманітних наукових ресурсів та послуг. Це сприяє розвитку науки, дозволяючи науковцям зосередитись на своїх дослідженнях, не витрачаючи час на пошук необхідних ресурсів або на вирішення технічних питань, пов'язаних із доступом до інформації [13].

Інтеграція з іншими інформаційними системами також є важливим елементом наукової діяльності сучасних культурних та інформаційних центрів. Сучасні наукові дослідження неможливі без активного обміну інформацією, і інтеграція різних баз даних, наукових платформ, цифрових

бібліотек й інституційних репозитаріїв дозволяє створювати єдину інформаційну екосистему для дослідників. Це дозволяє об'єднувати знання та ресурси з різних дисциплін, забезпечуючи доступ до широкого спектра матеріалів, від електронних журналів до архівних документів. Крім того, така інтеграція дозволяє науковцям здійснювати міждисциплінарні дослідження, працювати з великими даними, здійснювати глибокий аналіз і порівняння різних джерел інформації [44].

Доступ до великих наукових баз даних та інтеграція з іншими інформаційними системами відкривають нові можливості для міжуніверситетського та міжнародного співробітництва. Це дозволяє дослідникам із різних куточків світу працювати разом над спільними проєктами, обмінюватися знаннями та ідеями, а також сприяє підвищенню якості наукових досліджень. Культурні та наукові установи через таку інтеграцію забезпечують важливі інструменти для реалізації спільних наукових ініціатив та проєктів, що сприяє розвитку науки на глобальному рівні [39].

Отже, роль культурних та наукових центрів у науковій діяльності є багатогранною та надзвичайно важливою. Вони не тільки забезпечують доступ до рідкісних та цінних наукових видань, але й підтримують дослідників у їхній роботі, надаючи необхідні ресурси та консультації. Інтеграція з іншими інформаційними системами створює єдину платформу для науковців, що дозволяє об'єднувати знання та сприяє розвитку науки в цілому. У першому розділі здійснено теоретичне узагальнення наукових підходів до вивчення вебсайтів бібліотечних установ. Охарактеризовано основні поняття, пов'язані з вебресурсами бібліотек, розглянуто їхню структуру, змістове наповнення та функціональні особливості. Особлива увага приділена аналізу ролі вебсайтів як важливого елемента інформаційної структури бібліотеки, що забезпечує доступ користувачів до інформаційних ресурсів, підвищує публічність та відкритість установи.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ВЕБСАЙТУ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА КОЗІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ СТРИЙСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

2.1 Організаційна структура та основні напрями діяльності Комунального закладу «Публічна бібліотека Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області»

Комунальний заклад «Публічна бібліотека Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області» є важливим культурним, освітнім і інформаційним осередком для мешканців села Козьова та прилеглих населених пунктів. Бібліотека є складовою частиною місцевої культурної інфраструктури та сприяє розвитку освіти, науково-технічної та культурної діяльності в регіоні. Вона надає доступ до різноманітних інформаційних ресурсів, організовує культурно-просвітницькі заходи, а також відіграє важливу роль у збереженні та поширенні краєзнавчих матеріалів.

Бібліотека була заснована з метою надання послуг з доступу до друкованих і цифрових інформаційних ресурсів для жителів села Козьова та інших населених пунктів, що входять до складу Козівської ТГ. Її діяльність включає не тільки традиційне надання книг та періодичних видань, але й організацію заходів, які підтримують культурний розвиток громади, сприяють залученню молоді до читання, а також надають можливість для саморозвитку та навчання (див. Додаток Б).

Основними завданнями бібліотеки є:

- забезпечення доступу до інформаційних ресурсів для різних вікових та соціальних груп населення;
- проведення культурно-просвітницьких заходів, таких як літературні вечори, виставки, майстер-класи та інші події;

- залучення громади до активної культурної діяльності, розвитку читацької культури та краєзнавства;
- співпраця з місцевими освітніми установами, школами та іншими організаціями для реалізації освітніх програм.

У бібліотеці сформовано книжковий фонд, що включає близько 10 000 примірників книг різних жанрів, таких як художня література, науково-популярні видання, краєзнавчі матеріали, а також періодичні видання. Бібліотека активно поповнює фонд новими книгами, а також веде краєзнавчі дослідження, зокрема збирання матеріалів про історію села, видатних осіб та культурну спадщину.

Бібліотека є важливим центром, що обслуговує різні категорії користувачів, зокрема дітей, підлітків, дорослих та людей похилого віку. Вона забезпечує доступ до інформації, що сприяє розвитку освіти та наукової діяльності, а також відіграє роль у формуванні громадської свідомості та культурних цінностей на місцевому рівні.

Важливою складовою роботи бібліотеки є використання соціальних мереж для інформування користувачів про новини, заходи та інші важливі події. Бібліотека має активну Facebook-сторінку, де публікуються новини про надходження книг, анонси заходів та інша корисна інформація для мешканців села та прилеглих сіл.

На сьогодні бібліотека має плани щодо розвитку своєї діяльності, зокрема в напрямку створення вебсайту, що дозволить значно покращити доступність її послуг для користувачів, а також ввести нові функціональні можливості, такі як електронна реєстрація, доступ до електронних ресурсів та онлайн-обслуговування.

Комунальний заклад «Публічна бібліотека Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області» виконує функції збереження, обліку та популяризації друкованих ресурсів, а також організації культурно-просвітницьких заходів для громади. Бібліотека має центральну установу та 5

філій, що дозволяє забезпечувати доступ до літератури мешканцям різних населених пунктів.

Структурно-організаційні характеристики бібліотеки:

1. Керівний склад.

Директор бібліотеки Маринець Ніна Василівна – здійснює загальне керівництво установою, відповідає за її стратегічний розвиток, організовує роботу бібліотекарів, веде документацію та представляє бібліотеку перед місцевими органами влади (див. Додаток А).

2. Бібліотечний персонал.

Бібліотекар Самар Ольга Йосипівна – єдиний фахівець, який виконує всі основні бібліотечні функції: ведення обліку книжкового фонду, каталогізацію літератури, обслуговування користувачів та організацію заходів.

Бібліотекарі філій – кожна філія має свого бібліотекаря, який виконує аналогічні завдання на рівні свого населеного пункту. Вони підпорядковуються директору центральної бібліотеки.

1. Завадківська сільська бібліотека-філії комунального закладу «Публічна бібліотека Стрийського району Львівської області».
2. Росохацька сільська бібліотека-філії комунального закладу «Публічна бібліотека Стрийського району Львівської області».
3. Задільська сільська бібліотека-філії комунального закладу «Публічна бібліотека Стрийського району Львівської області».
4. Довжківська сільська бібліотека-філії комунального закладу «Публічна бібліотека Стрийського району Львівської області».
5. Крив'янська сільська бібліотека-філії комунального закладу «Публічна бібліотека Стрийського району Львівської області».

3. Технічний персонал.

Прибиральник – відповідає за підтримку чистоти у приміщенні центральної бібліотеки.

Особливості організації роботи:

- у бібліотеці відсутні окремі методисти, архівісти та фахівці з інформаційних технологій, тому всі завдання з розвитку бібліотеки, обліку фондів та організації заходів виконуються директором та бібліотекарем;
- фінансової посади (бухгалтера) у структурі немає, що може ускладнювати адміністрування бюджету установи;
- електронний каталог не ведеться, а вебсайт бібліотеки відсутній, що обмежує можливість дистанційного доступу до інформаційних ресурсів.

Організаційна структура бібліотеки є компактною та базується на основних бібліотечних процесах. Проте відсутність додаткових спеціалістів та вебресурсу ускладнює розвиток бібліотеки в сучасних умовах, зокрема в питаннях автоматизації роботи, електронного документообігу та залучення нових користувачів.

Основні напрями діяльності комунального закладу «Публічна бібліотека Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області» включають кілька важливих аспектів, спрямованих на забезпечення інформаційних та культурних потреб місцевої громади.

Одним із основних напрямків є інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів. Бібліотека активно працює над поповненням книжкового фонду, що включає художню літературу, науково-популярні видання, енциклопедії, періодику та краєзнавчі матеріали. У рамках цього напрямку бібліотека надає консультації користувачам, допомагаючи їм знайти необхідну інформацію, підбираючи літературу для вивчення та здійснюючи роботу з бібліографічними списками. Крім того, організовуються тематичні виставки та експозиції, які висвітлюють нові надходження або важливі соціальні теми, що дозволяє залучати більше відвідувачів та надавати їм актуальну інформацію.

Другий важливий напрямок – культурно-просвітницька діяльність. Бібліотека регулярно проводить літературні заходи, такі як вечори читання,

презентації книг та зустрічі з місцевими письменниками та поетами. Це сприяє розвитку читацької культури і обміну думками між авторами та читачами. Крім того, бібліотека організовує майстер-класи та творчі заняття для дітей та дорослих, де учасники можуть розвивати свої творчі здібності. Наприклад, проводяться заняття з малювання, ліплення та створення декору. У бібліотеці також проводяться виставки книг та робіт місцевих художників, які дають можливість показати роботи місцевих авторів та художників, а також привертають увагу до нових надходжень літератури.

Ще одним важливим напрямком є краєзнавча діяльність. Бібліотека збирає краєзнавчі матеріали, такі як історичні документи, фотографії та матеріали про місцеві події і відомих осіб, що зберігаються у спеціальних краєзнавчих папках і доступні для користувачів. Також регулярно організовуються краєзнавчі виставки, присвячені історії села та Стрийського району. Це дозволяє користувачам дізнаватися більше про свою рідну місцевість та зберігати пам'ять про важливі події і постаті.

Освітня діяльність бібліотеки також має важливе значення. Вона активно співпрацює з місцевими навчальними закладами, організовуючи тематичні уроки, літературні читання та проекти для школярів і студентів. Бібліотека також проводить заняття для молоді, спрямовані на розвиток навичок критичного мислення, дослідження інформації та написання наукових робіт.

Важливою частиною діяльності бібліотеки є залучення нових користувачів. Для цього бібліотека проводить інформаційні заходи, поширюючи інформацію про свої послуги через місцеві медіа та соціальні мережі. Крім того, бібліотека активно співпрацює з місцевими організаціями та клубами для організації спільних заходів, що дозволяє залучати нових користувачів. Для активних відвідувачів проводяться програми лояльності, наприклад, знижки на підписку на періодику або спеціальні акції для тих, хто бере участь у заходах бібліотеки.

Інформаційні ресурси публічної бібліотеки є важливим елементом її діяльності, оскільки забезпечують реалізацію основної функції бібліотеки – інформування та просвіту населення. У сучасних умовах діяльність бібліотеки базується не лише на традиційних друкованих ресурсах, а й на візуальних, мультимедійних, цифрових та мережевих формах доступу до інформації. Попри відсутність повноцінного вебсайту, Комунальний заклад «Публічна бібліотека Козівської сільської ради» використовує наявні інформаційні джерела, зокрема Facebook-сторінку, для популяризації своїх ресурсів, інформування громади та реалізації культурно-просвітницьких ініціатив.

В основі діяльності бібліотеки лежить органічне поєднання традиційних і сучасних джерел інформації, що забезпечує реалізацію таких напрямів, як інформаційно-бібліографічна діяльність, обслуговування користувачів, формування фондів та організація культурних заходів. Нижче наведено таблицю, що узагальнює джерела інформації, які використовуються у цих напрямках.

Табл. 2.1

Характеристика джерел інформації для основних видів діяльності

КЗ ПБ Козівської сільської ради

Вид діяльності	Джерела інформації	Опис джерела
Інформаційно-бібліографічна робота	Каталоги та картотеки	Традиційні картотеки, які допомагають знаходити книги, статті та інші документи в бібліотечному фонді.
	Електронні бази даних	Система електронного каталогу для пошуку книг та інших ресурсів онлайн.
	Бібліографічні списки та довідники	Тематичні бібліографії для надання інформації за запитом користувачів.
Обслуговування користувачів	Книги та періодичні видання	Різноманітний фонд книг, журналів, енциклопедій, що задовольняє потреби читачів.
	Інформаційні листи та рекламні матеріали	Афіші та листи, що інформують про нові надходження, заходи та інші події бібліотеки.
	Консультації та довідкові послуги	Допомога користувачам у пошуку літератури та іншої інформації, надання консультацій.
Формування фондів	Видавництва та книжкові магазини	Закупівля нових книг та періодичних видань від місцевих та регіональних видавництв.
	Обмін з іншими бібліотеками	Обмін матеріалами з іншими бібліотеками для поповнення фондів рідкісними або затребуваними виданнями.

Продовження таблиці 2.1

	Пожертви від користувачів	Книги, журнали та інші матеріали, подаровані місцевими жителями для поповнення бібліотечного фонду.
Організація культурних заходів	Інформаційні матеріали з інших бібліотек	Анонси культурних заходів, організованих іншими бібліотеками для розширення спектру пропонованих подій.
	Мультимедійні ресурси	Відео, слайд-презентації та інші мультимедійні матеріали для проведення лекцій, презентацій та виставок.
	Місцеві культурні джерела	Співпраця з місцевими культурними установами та громадськими організаціями для організації заходів.

Інформаційні ресурси КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради» охоплюють широкий спектр документів, які поділяються за видами, тематикою, цільовим призначенням та формою збереження. У фонді бібліотеки нараховується близько 10 000 одиниць зберігання, серед яких переважають друковані книги, періодика, довідкові та краєзнавчі видання.

Табл. 2.2

Загальний огляд інформаційних ресурсів бібліотеки

Тип документного потоку	Опис	Конкретні приклади книг	Кількість
Основний фонд	Містить книги, брошури, періодичні видання та інші публікації для користувачів.	«Кобзар» Т. Шевченка, «Земля» О. Кобилянської, «Літературні твори» Лесі Українки	5000 примірників
Періодичні видання	Газети та журнали місцевого, районного та обласного рівня.	«Голос Козівщини», «Вісник Сколівщини»	12 назв (2-3 найменування щомісяця)
Довідкові видання	Енциклопедії, словники, довідники з різних сфер знань.	«Українська енциклопедія», «Короткий історичний словник», «Енциклопедія сучасної України»	50 примірників
Місцеві матеріали	Публікації, пов'язані з історією Козови, видатними особами та культурною спадщиною.	«Історія Козьови», «Козівщина в історії України», «Видатні люди Козьови»	100 примірників

Продовження таблиці 2.2

Спеціалізовані колекції	Матеріали з певної тематики (агрономія, мистецтво, література для дітей).	«Агрономія для початківців», «Основи декоративного мистецтва», «Література для дошкільнят»	200-300 примірників
Популярна література	Художні твори, романи, збірки поезії, твори класиків.	«Тарас Бульба» М. Гоголя, «Майстер і Маргарита» М. Булгакова, «Книга для дітей» Т. Янссон	1500 примірників
Інформаційні матеріали для дітей	Книги та журнали для дітей різного віку.	«Чарівний світ казок», «Пригоди маленького слоненка», серія книг про Гаррі Поттера	800 примірників
Пошукові документи	Документи, що допомагають знаходити інформацію (каталоги, картотеки, бібліографічні картки).	«Каталог художньої літератури», «Бібліографічний довідник з української літератури»	1000 карток
Документи на обмін та збереження	Матеріали, передані іншими бібліотеками або організаціями.	«Збірник історичних документів», «Обмін бібліографічною інформацією»	50 примірників

Таким чином, інформаційні ресурси КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради» є достатньо різноплановими для забезпечення освітньої, просвітницької та культурної діяльності. Попри певні обмеження – зокрема, відсутність електронного каталогу, електронної бібліотеки чи повноцінного вебсайту – бібліотека адаптує свою діяльність до сучасних вимог, використовуючи доступні засоби комунікації, зокрема соціальні мережі. Facebook-сторінка бібліотеки стала платформою для поширення афіш, фотозвітів, новин та запрошень на заходи, що створює додаткову зону інформаційного доступу для громади.

2.2 Особливості позиціонування бібліотеки в інформаційному просторі

У сучасному світі бібліотеки активно використовують соціальні мережі для комунікації з громадськістю. Це дозволяє їм бути більш доступними, інформувати користувачів про новини та події, а також залучати нових відвідувачів, розвивати свої ресурси та формувати нові шляхи взаємодії з громадами. КЗПБ Козівської сільської ради активно використовує соціальні мережі, зокрема Facebook, для забезпечення широкого доступу до інформації про її діяльність, книжковий фонд та організовані заходи. Це є важливою складовою частиною стратегії розвитку бібліотеки та залучення нових користувачів.

КЗПБ Козівської сільської ради створила та активно веде Facebook-сторінку (<https://www.facebook.com/share/g/16f91xPuGb/?mibextid=wwXIfr>), яка є основним каналом для взаємодії з громадськістю. Сторінка бібліотеки налічує 100 підписників, містить актуальні новини, анонси заходів, інформацію про нові надходження книжок, а також рекомендації з літератури для різних вікових груп. Також тут публікуються фото з подій, що відбуваються в бібліотеці, а також відгуки та коментарі користувачів.

Це дозволяє громадянам бути в курсі актуальних новин бібліотеки та отримувати зворотний зв'язок. Facebook дає можливість організувати прямі трансляції подій, що робить бібліотеку більш відкритою та доступною для всіх користувачів, незалежно від їх місцезнаходження.

Одним із важливих напрямків використання соціальних мереж є анонсування культурно-просвітницьких та освітніх заходів, що організовуються бібліотекою. Через сторінку на Facebook бібліотека публікує інформацію про літературні вечори, майстер-класи, лекції, зустрічі з авторами, виставки книжок та інші заходи. Це дає змогу залучати більшу аудиторію, оскільки інформація про події швидко розповсюджується серед підписників сторінки, а також серед їх друзів, якщо ті поділяться публікаціями рис. 2.1.

Рисунок 2.1 – Допис учні відвідали бібліотеку

Завдяки соціальним мережам можна не тільки повідомляти про майбутні заходи, а й організувати реєстрацію на них. Це дозволяє бібліотеці краще планувати кількість учасників, підготувати матеріали та ресурси для кожного заходу.

Бібліотека використовує соціальні мережі для популяризації своїх бібліографічних ресурсів. Через Facebook публікуються огляди книжок, нові надходження до фонду бібліотеки, тематичні списки книг на різні теми, що відповідають інтересам місцевих жителів. Це сприяє підвищенню інтересу до читання серед користувачів, а також допомагає знайти книги, які відповідають їх інтересам рис. 2.2.

Рисунок 2.2 – Допис книжкової виставки

Для кожного тематичного огляду бібліотека створює пости з детальним описом книг та авторів, щоб допомогти користувачам зорієнтуватися в великому обсязі літератури. Крім того, це дає змогу залучати до бібліотеки нових користувачів, які можуть не знати про наявність тих чи інших книжок.

Соціальні мережі є ефективним інструментом для співпраці бібліотеки з іншими установами, такими як місцеві школи, будинки культури, громадські організації. Бібліотека використовує соціальні мережі для анонсування спільних заходів, що дозволяє залучити більшу аудиторію. Такі заходи можуть бути спрямовані на розвиток культури, освіти та громадської активності серед місцевих жителів.

Рисунок 2.3 – Допис вечір-реквієм за участі працівників бібліотеки та аматорського колективу «Переспів»

Також за допомогою соціальних мереж бібліотека організує заходи для дітей, літературні конкурси, виставки дитячих малюнків тощо. Спільні заходи дозволяють обмінюватися досвідом та ресурсами, створюючи більше можливостей для залучення різних верств населення.

Одним із важливих завдань бібліотеки є залучення молоді до читання та участі в культурних заходах. За допомогою соціальних мереж бібліотека організує літературні челенджі, конкурси рецензій на книги, вікторини, тематичні челенджі (наприклад, на кращий малюнок за мотивами книжки) та інші інтерактивні заходи. Молодь активно взаємодіє з бібліотекою, отримує можливість брати участь у різних конкурсах, ставати частиною бібліотечної спільноти (див. рис. 2.4).

Рисунок 2.4 – Допис проведення майстер-класу

Соціальні мережі є також важливим інструментом для надання консультацій та підтримки користувачів. У бібліотеці організовано прийом запитів та консультацій через Facebook-сторінку. Користувачі можуть звертатися з питаннями про наявність книг, запис до бібліотеки, а також отримувати допомогу у виборі літератури.

Соціальні мережі є потужним інструментом для реклами бібліотечних послуг. Бібліотека може платно просувати пости та анонси, щоб дістатися до більшої аудиторії. Також використовується партнерство з іншими бібліотеками, навчальними закладами та культурними установами для спільних рекламних кампаній.

Використання соціальних мереж у діяльності Козівської публічної бібліотеки є важливим кроком до модернізації бібліотечного обслуговування.

Це дозволяє ефективно зв'язуватися з громадськістю, організовувати та анонсувати заходи, надавати консультації та популяризувати літературу серед різних верств населення. Соціальні мережі стають важливим інструментом для розвитку бібліотеки, залучення нових користувачів та інтеграції бібліотечної діяльності в сучасний інформаційний простір.

Планується створення вебсайту, що дозволить значно покращити доступ до ресурсів бібліотеки, зокрема для користувачів, які не мають можливості відвідувати бібліотеку фізично. Вебсайт дозволить організувати електронний каталог книг, розмістити електронні версії краєзнавчих матеріалів, а також здійснювати онлайн-запис на заходи та консультації. Вебсайт стане важливим кроком у розвитку інформаційних послуг бібліотеки та надасть можливість розширити аудиторію користувачів.

Організаційна структура та основні напрями діяльності КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради» спрямовані на забезпечення всебічного розвитку громади через доступ до інформаційних, культурних та освітніх ресурсів. Створення вебсайту стане логічним кроком у напрямку модернізації послуг бібліотеки, що дозволить значно покращити її доступність і функціональність для сучасного користувача.

2.3 Шляхи вдосконалення організації процесів використання інформаційних ресурсів бібліотечною установою

У сучасних умовах цифровізації суспільства вебсайт є невід'ємною складовою будь-якої культурно-інформаційної установи. Публічні бібліотеки як осередки знань та громадської взаємодії мають потребу в ефективній онлайн-присутності, що дозволяє не лише популяризувати свою діяльність, а й забезпечити зручний доступ до ресурсів, електронного каталогу, подій, краєзнавчих матеріалів тощо. Для КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради» відсутність сайту створює бар'єри для комунікації з громадою,

а тому створення вебресурсу є необхідним кроком у напрямі модернізації бібліотечного обслуговування.

У залежності від специфіки бібліотеки та її завдань, структура вебсайту може суттєво відрізнятись, проте є кілька ключових елементів, які об'єднують більшість бібліотечних ресурсів в Інтернеті. Розглянемо приклади структури вебсайтів на основі кількох бібліотечних установ (табл. 2.3).

Табл. 2.3

Порівняльна характеристика вебсайтів публічних бібліотек

Критерій	Комунальний заклад Публічно-шкільна бібліотека Славської селищної ради Стрийського району Львівської області [6]	Комунальний заклад Публічна бібліотека Грабовецько-Дулібівської сільської ради Стрийського району Львівської області [27]	Комунальний заклад Публічна бібліотека Якушинецької сільської ради [28]
Кількість рубрик	3	3	5
Пошук на сайті	+	+	+
Контакти	+	+	+
Новини	+	+	+
Історія бібліотеки	-	-	+
Інформація про працівників	+	+	+
Посилання на інші ресурси	-	-	-

Розглянемо коротко особливості вебсайтів обраних бібліотечних установ:

1. Комунальний заклад Публічно-шкільна бібліотека Славської селищної ради Стрийського району Львівської області

Вебсайт Комунального закладу Публічно-шкільна бібліотека Славської селищної ради Стрийського району Львівської області (<https://slav.osv.org.ua/kz-publichnoshkilna-biblioteka-slavskoi-selischnoi-radi-14-41-23-17-02-2025/>) є частиною загального порталу громади. Головна сторінка надає базову інформацію про життя громади, але бібліотека займає на ньому лише обмежене місце. Розділ про бібліотеку містить загальні новини про культурні ініціативи громади, але не має чіткої структури, яка б дозволяла

користувачам знайти необхідну інформацію про бібліотечні послуги та ресурси. Основне меню сайту містить розділи, що стосуються новин громади, оголошень і контактної інформації, але спеціалізовані рубрики щодо бібліотеки відсутні.

Меню сайту просте і складається з кількох основних розділів: «Про громаду», «Новини», «Оголошення», «Контакти». Вебсайт не має спеціалізованих розділів для бібліотеки, тому знайти інформацію про її діяльність досить складно.

Розділ новин на сайті містить загальну інформацію про події громади, але лише іноді згадуються культурні заходи, пов'язані з бібліотекою. Інформація про бібліотечні події подається як частина загальних культурних новин, без детальних анонсів чи описів (див. рис. 2.5).

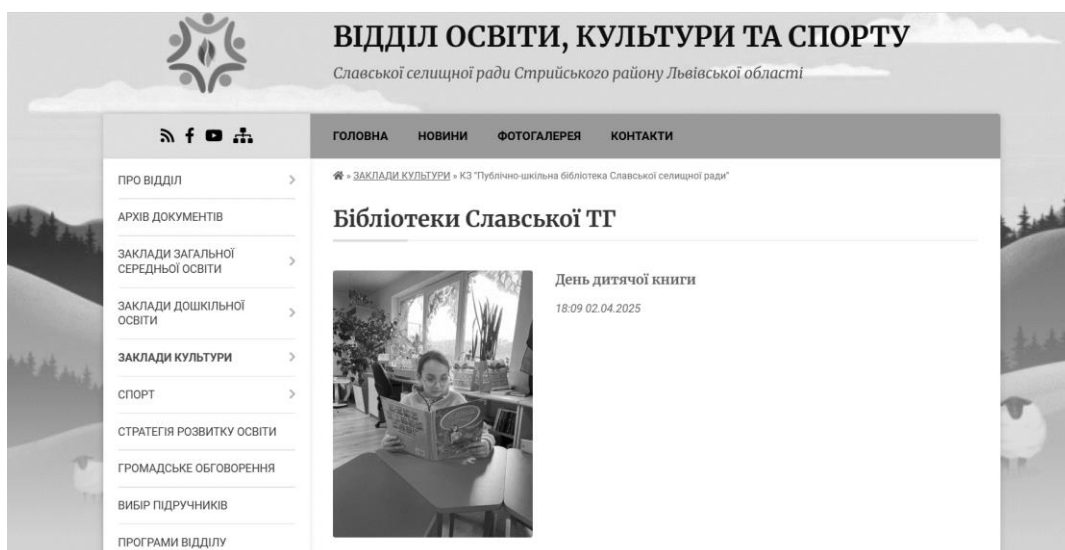

Рисунок 2.5 – Головна сторінка вебсайту КЗПШБ Славської селищної ради

2. *Комунальний заклад Публічна бібліотека Грабовецько-Дулібівської сільської ради Стрийського району Львівської області*

Вебсайт Комунального закладу Публічна бібліотека Грабовецько-Дулібівської сільської ради Стрийського району Львівської області (<https://gd-gromada.gov.ua/biblioteki-graboveckodulibivskoi-silskoi-radi-12-03-42-07-04-2021/>) має розділ, присвячений бібліотеці, але загалом сайт орієнтований на громаду в цілому. Основне меню містить такі розділи: «Про громаду», «Новини», «Контакти» та «Бібліотека». У розділі «Бібліотека» надаються

лише базові відомості про діяльність закладу без додаткових інформаційних ресурсів або послуг.

Меню досить просте і зручне для загального користування, але відсутність спеціалізованих рубрик для бібліотечних послуг значно обмежує його функціональність. Пошук по сайту не підтримується, що ускладнює навігацію для користувачів, які хочуть знайти конкретну інформацію.

Розділ «Новини» містить інформацію про загальні культурні події громади, але новини бібліотеки представлені рідко. Якщо бібліотечні заходи згадуються, то вони є частиною більш загальної культурної діяльності громади, а не виділяються в окрему категорію (див. рис. 2.6).

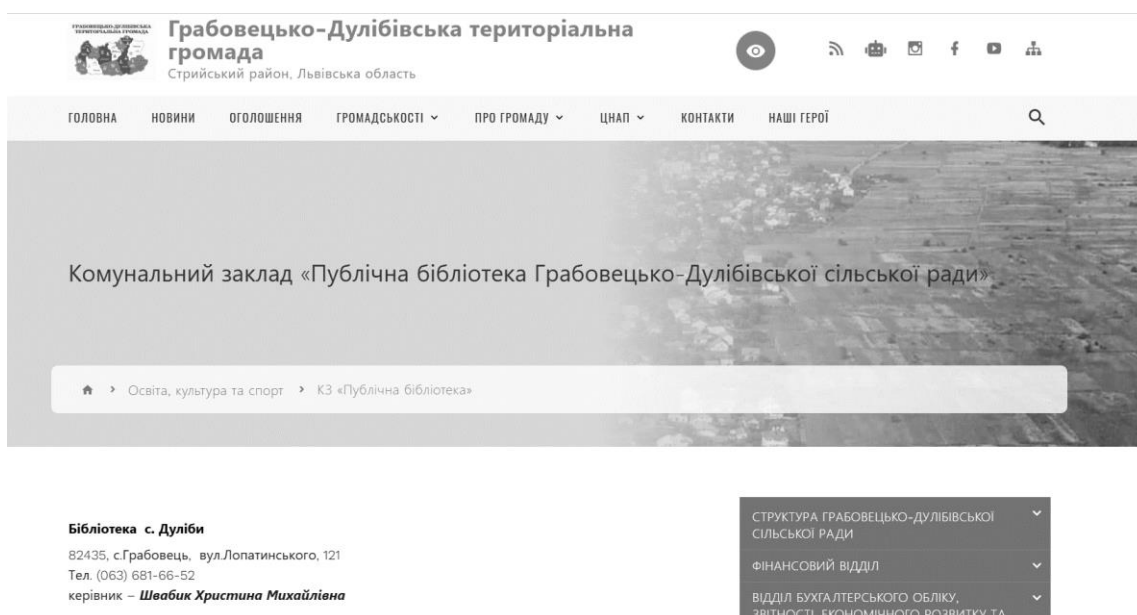

Рисунок 2.6 – Головна сторінка вебсайту КЗПБ Грабовецько-Дулібівської сільської ради

3. Комунальний заклад Публічна бібліотека Якушинецької сільської ради

Вебсайт Комунального закладу Публічна бібліотека Якушинецької сільської ради (<https://biblio-yakushyntsi.ukraina.org.ua/>) є найбільш спеціалізованим серед трьох. Сайт має чітко організовані розділи, що присвячені безпосередньо бібліотечній діяльності. Головна сторінка містить доступ до розділів «Про бібліотеку», «Послуги», «Новини», «Контакти» і «Події». Інформація про бібліотеку надається в структурованому вигляді, що дозволяє користувачам швидко знайти потрібні дані.

Меню сайту чітке і зручне. Наявність розділів, присвячених конкретно бібліотечним послугам, новинам, анонсами подій і інформації про працівників бібліотеки робить сайт зручним та інформативним. Розділ «Події» детально описуються всі майбутні заходи бібліотеки, включаючи дати, місце проведення та програми. Цей розділ дозволяє користувачам бути в курсі всіх бібліотечних ініціатив. Розділ «Новини» активно оновлюється, включаючи інформацію про культурні події громади, а також про бібліотечні заходи (див. рис. 2.7).

Рисунок 2.7 – Головна сторінка вебсайту КЗПБ Якушинецької сільської ради

У результаті проведеного порівняльного аналізу вебсайтів публічних бібліотек Стрийського району, можна зробити висновок, що вебсайт КППБ Якушинецької сільської ради є найкращим серед трьох за рівнем функціональності та інформативності. Він надає користувачам доступ до розширеної інформації про бібліотечні послуги, новини, заходи, а також містить розділи про працівників бібліотеки, що забезпечує високий рівень користувацької підтримки.

Вебсайти КППШБ Славської селищної ради та КППБ Грабовецько-Долибівської сільської ради, хоча й містять деякі корисні інформаційні ресурси, значно відстають за функціональністю та не мають таких розширених можливостей для користувачів. Рекомендується впровадити на цих сайтах більше спеціалізованих розділів, зокрема про послуги бібліотеки, онлайн-каталог та анонси бібліотечних заходів.

На основі аналізу організаційної структури, напрямів діяльності та наявних інформаційних ресурсів Публічної бібліотеки Козівської сільської ради було визначено потребу у створенні власного вебсайту. Його впровадження є логічним кроком у процесі цифрової трансформації бібліотеки та забезпечить сучасні підходи до обслуговування користувачів, популяризації фондів і комунікації із громадськістю.

З урахуванням результатів аналізу визначено таку логічну структуру вебсайту, що відповідає сучасним вимогам до інформаційної організації бібліотечних установ: «Головна сторінка», «Каталог», «Пошукові системи», «Електронні ресурси», «Особистий кабінет», «Новини» та «Заходи».

Як приклад можна розглянути вебсайт КППП Якушинецької сільської ради (<https://biblio-yakushyntsi.ukraina.org.ua/>), який відзначається зручною навігацією, структурованістю та наявністю розділів для різних вікових груп користувачів. Він побудований за принципом максимальної доступності інформації та простоти в користуванні, що є ключовими вимогами до подібних сайтів.

На основі вищезазначеної структури було розроблено макет вебсайту. Він слугує первинним візуальним представленням майбутнього ресурсу. Макет виконано з дотриманням принципів зручності користування, адаптивності до мобільних пристроїв, з урахуванням елементів універсального дизайну (контрастність, зручні шрифти, навігаційна доступність) див. рис 2.8.

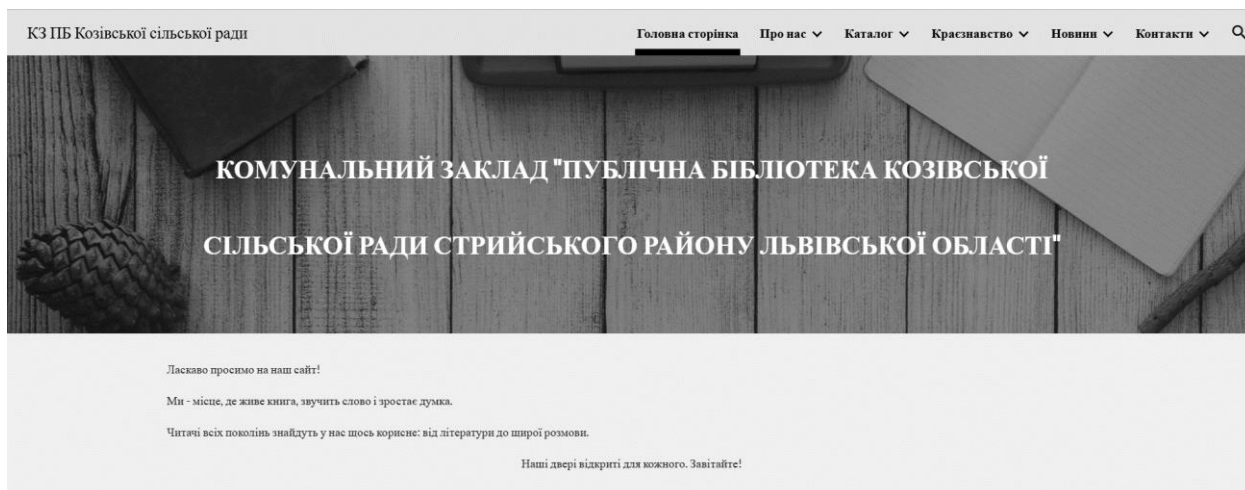

Рисунок 2.8 – Візуальний макет головної сторінки сайту бібліотеки

Розроблений макет сайту КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради» відповідає сучасним вимогам до простоти, функціональності й адаптивності. Створення такого ресурсу дозволить значно покращити доступ громади до бібліотечних послуг, сприятиме популяризації читання, залученню молоді та підтримці культурного розвитку регіону. Завдяки цьому проєкту бібліотека отримає не лише інформаційну платформу, а й нові можливості для взаємодії з мешканцями сільської громади.

Сучасна бібліотека, особливо в умовах цифровізації суспільства та інформаційної відкритості, має бути не лише зберігачем документів, а й активним учасником інформаційного простору громади. У зв'язку з цим ефективне використання інформаційних ресурсів стає одним з основних завдань публічних бібліотек. Для КЗ ПБ Козівської сільської ради це завдання є особливо актуальним, оскільки станом на сьогодні бібліотека не має власного вебсайту, електронного каталогу чи аудіо/електронних книг, а єдиним каналом цифрової комунікації залишається сторінка у Facebook.

Створення вебсайту для КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради» дозволить не тільки вирішити проблему відсутності онлайн-присутності, але й відкриє нові можливості для розвитку бібліотечної установи. Вебресурс стане важливим елементом у процесі цифрової трансформації, що дозволить бібліотеці покращити доступ до своїх послуг, збільшити кількість відвідувачів та надати мешканцям громади зручні інструменти для взаємодії з установою.

Один із основних елементів, який вебсайт має забезпечити – це доступність і зручність для різних категорій користувачів. Це особливо важливо для користувачів, які мають обмежені можливості, тому на сайті необхідно передбачити функціональні можливості для людей з інвалідністю. Зручний інтерфейс та функціональність сайту повинні включати можливість зміни розміру шрифтів, контрастність кольорів, а також інші елементи універсального дизайну.

Наявність електронного каталогу, який буде інтегрований на сайті, дозволить користувачам шукати та знаходити необхідні книги, ресурси, красназавчі матеріали та інші важливі документи. Це стане основою для зручного доступу до бібліотечних фондів, особливо для тих, хто не має змоги особисто відвідувати бібліотеку. Розділ електронних ресурсів дозволить користувачам зручно переглядати доступні аудіокниги, електронні книги та інші цифрові ресурси.

Особистий кабінет користувача дозволить бібліотечним користувачам створювати профілі, вести облік своїх позик та історії користування бібліотечними послугами, що є важливою функціональною частиною для підтримки взаємодії з користувачами. Також сайт повинен мати можливість організації електронних записів на заходи, заплановані бібліотекою, що дозволить не тільки полегшити процес реєстрації, але й забезпечить зворотний зв'язок для організації подальших заходів.

Також, з урахуванням сучасних вимог, вебсайт повинен бути інтегрований з соціальними мережами, де користувачі можуть слідкувати за новинами, подіями та анонсами через Facebook або інші платформи. Крім того, на сайті має бути передбачено місце для комунікації з відвідувачами у вигляді контактних форм або можливості залишати відгуки та пропозиції. Завдяки такій структурі вебсайт бібліотеки стане не лише джерелом актуальної інформації для громади, але й активним інструментом у взаємодії з місцевими жителями, сприяючи культурному та інформаційному розвитку регіону.

У процесі розробки макету вебсайту для КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради» було використано платформу Google Sites. Це безкоштовний вебконструктор від компанії Google, який надає можливість створення повноцінного інформаційного ресурсу без необхідності залучення веброзробників або програмістів. Такий вибір обумовлений кількома ключовими перевагами сервісу.

Платформа Google Sites забезпечує інтуїтивно зрозумілий інтерфейс із можливістю візуального редагування в режимі «перетягни й встав». Всі зміни

відображаються миттєво, що полегшує адаптацію структури та контенту під актуальні потреби користувачів. Сайт автоматично підлаштовується під різні типи пристроїв, включаючи смартфони та планшети, що є критично важливим у сучасному мобільному середовищі.

Крім того, Google Sites не потребує додаткових витрат на домен чи хостинг. Усі сторінки й матеріали зберігаються в Google Drive, а доступ до адміністративної панелі здійснюється через Google-акаунт. Це суттєво спрощує процес обслуговування ресурсу бібліотекарями, які не мають спеціалізованої ІТ-освіти.

Серед інших функціональних переваг можна виокремити:

- просте додавання текстів, зображень, відео та посилань;
- вбудовування Google Документів, Форм, Календарів тощо;
- створення багаторівневої навігації (меню розділів і підрозділів);
- можливість командного редагування з налаштуванням прав доступу.

Таким чином, Google Sites став ефективним інструментом для створення макету майбутнього вебсайту бібліотеки, що відповідає вимогам зручності, адаптивності, функціональності й доступності. Такий підхід дозволить у майбутньому легко передати функцію адміністрування бібліотекарям, забезпечивши сталий розвиток цифрової присутності установи.

У другому розділі подано інформацію про практичні аспекти функціонування вебсайтів бібліотечних установ. Розглянуто організаційну структуру та основні напрями діяльності КЗПБ Козівської сільської ради, проведено порівняльну характеристику вебсайтів трьох публічних бібліотек з метою виявлення спільних рис та відмінностей у їхній структурі й інформаційному наповненні. Окрему увагу приділено аналізу присутності бібліотеки в соціальній мережі Facebook, як важливого інструменту її позиціонування в інформаційному просторі.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання дослідження на тему «Структура та інформаційне наповнення вебсайту бібліотечної установи» було зроблено низку важливих висновків, які стосуються теоретичних і практичних аспектів функціонування вебсайтів публічних бібліотек, їхньої структури, інформаційного змісту та технічного забезпечення. На основі аналізу сучасних підходів до розробки вебсайтів бібліотек та дослідження практики їх використання, можна визначити кілька основних напрямів і тенденцій, що є важливими для подальшого розвитку бібліотечної сфери в інформаційну еру.

Вебсайти бібліотек займають важливе місце в загальній системі надання інформаційних послуг. Розглянуто їхню роль як основних інструментів для забезпечення доступу до бібліотечних ресурсів та послуг для широкої аудиторії. Визначено, що вебсайт бібліотеки є не тільки засобом для представлення бібліотечних фондів, але й потужним інструментом для просування культурних цінностей, навчальних матеріалів, а також для популяризації бібліотечної діяльності серед громадськості. Вебсайт бібліотеки має стати зручним і доступним інструментом для всіх категорій користувачів, що вимагає застосування сучасних технологій та розробки зручних інтерфейсів для роботи з користувачами різного віку та з різним рівнем технологічної підготовки.

У дослідженні було визначено, що для ефективної роботи вебсайту важливою є його структура, яка повинна бути логічно організованою і зручною для користувачів. Вебсайт бібліотеки має бути зрозумілим, інтуїтивно доступним і забезпечувати швидкий доступ до необхідної інформації, такої як каталог бібліотеки, новини, анонси подій, а також електронні ресурси та послуги. Крім того, важливою складовою структури вебсайту є його адаптивність до різних пристроїв, зокрема мобільних

телефонів та планшетів, що надає змогу користувачам з різними технічними можливостями використовувати сайт без обмежень.

Розглянуто різноманітні підходи до організації інформаційного контенту на вебсайті бібліотеки. Виявлено, що найбільшу увагу потрібно приділяти таким елементам, як доступ до бібліографічних даних, електронних ресурсів, наукових статей, а також надання користувачам можливості для самостійного пошуку та замовлення матеріалів. Особливо важливим є доступ до електронних книг і статей, оскільки це дозволяє користувачам бібліотеки отримувати необхідну інформацію в будь-який час. Окрім того, важливо, щоб сайт включав інтерактивні елементи, такі як форми для зворотного зв'язку, онлайн-консультації, запити на віддалене обслуговування та інші інструменти, що забезпечують зручність і ефективність використання сайту.

У дослідженні було визначено, що технічне забезпечення вебсайтів бібліотек є одним з ключових аспектів їхньої ефективності. Використання сучасних програмних засобів для створення сайтів, а також технологій для обробки та збереження даних є необхідними для підтримки високої продуктивності вебсайтів. Вебсайт повинен бути інтегрований з іншими бібліотечними системами, зокрема з електронними каталогами та базами даних, щоб користувачі могли здійснювати пошук інформації через єдину платформу. Крім того, важливою є безпека даних, особливо у випадку з особистою інформацією користувачів.

Вебсайти бібліотек мають значний потенціал для розвитку нових форм співпраці з користувачами. Зокрема, у результаті дослідження було виявлено, що вебсайти можуть використовуватися як платформи для організації онлайн-заходів, вебінарів, тренінгів та лекцій, що дозволяє бібліотекам залучати нову аудиторію і розширювати свої послуги. Окрім того, такі платформи можуть стати майданчиками для культурних та освітніх проектів, що забезпечують більший доступ до культурних ресурсів і підвищують загальний рівень культурної свідомості серед громадян.

У роботі було розглянуто існуючі підходи до класифікації вебсайтів бібліотек, що дозволяє побачити різні варіанти їхнього оформлення і функціонування. Зокрема, були охарактеризовані типи вебсайтів, що різняться за призначенням, наприклад, сайти для широкого доступу до ресурсів, сайти для науковців і фахівців, а також сайти, що орієнтовані на освітні функції. Кожен з цих типів вимагає специфічного підходу до створення і розвитку, зокрема щодо контенту, дизайну та технологій.

Перспективи розвитку вебсайтів бібліотечних установ у майбутньому пов'язані з подальшим розвитком інтегрованих платформ, що дозволяють бібліотекам більш ефективно взаємодіяти з іншими культурними та освітніми інституціями. Очікується, що в майбутньому вебсайти бібліотек стануть важливими центрами для організації освітніх, культурних та наукових програм, що сприятиме інтеграції бібліотек у більш широкі інформаційні та культурні мережі. Окрім того, велике значення матимуть інновації у галузі технологій штучного інтелекту та великих даних, які можуть бути використані для поліпшення функціональності та доступності бібліотечних ресурсів.

На основі отриманих результатів, рекомендовано покращити структуру і функціональність вебсайтів бібліотек, зокрема забезпечити їх адаптацію до мобільних пристроїв, оновити програмне забезпечення для інтеграції з іншими бібліотечними базами даних, а також впровадити новітні технології для підвищення зручності використання вебсайтів. Крім того, рекомендується зосередити увагу на підвищенні рівня інформаційної безпеки вебсайтів, що є важливою умовою для забезпечення довіри користувачів до онлайн-сервісів бібліотеки.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вдосконалення систем рекомендацій та пошукових алгоритмів на вебсайтах бібліотек, а також на розробку нових методів для інтеграції традиційних бібліотечних фондів з цифровими ресурсами. Окремо слід зосередитися на дослідженні взаємодії між бібліотеками та користувачами у рамках електронних платформ, а також на вдосконаленні онлайн-обслуговування користувачів бібліотек.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Айвазян Л. М. Про інформативну функцію вебсайту бібліотеки. URL: <http://library.khmnu.edu.ua> (дата звернення: 12.04.2025).
2. Андрусенко О. Онлайн-навчання та роль вебінарів у цифровій освіті. *Педагогічна освіта*. 2022. №1. С. 38–43.
3. Багатофункціональні сільські громадські центри : thesis / А. Р. Пономаренко та ін. 2018. URL: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/37974> (дата звернення: 22.04.2025).
4. Барабаш В., Глебова Л. Інформаційні ресурси бібліотеки закладу вищої освіти як джерело розвитку інтелектуального та духовного потенціалу студентів. *Society. Document. Communication*. 2019. № 6/2. С. 11–27. URL: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2019-6/2-11-27> (дата звернення: 21.04.2025).
5. Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек : матеріали Міжнар. наук. конф. (3–5 жовт. 2023 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України ; відп. ред. О. М. Василенко, відп. секр. М. В. Іванова. Київ, 2023. 1036 с.
6. Бібліотеки славської ТГ. *Відділ освіти, культури та спорту Славської селищної ради Стрийського району Львівської області - вітаємо на офіційному веб-сайті*. URL: <https://slav.osv.org.ua/kz-publichnoshkilna-biblioteka-slavskoi-selischnoi-radi-14-41-23-17-02-2025/> (дата звернення: 07.05.2025).
7. Бойко І. М. Цифрова освіта: сучасні платформи та інструменти. *Освітній простір України*. 2022. №3. С. 44–49.
8. Бондар І. В. Інтеграція електронних ресурсів у бібліотечному середовищі закладу вищої освіти: переваги та виклики. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 2. С. 102–108.

9. Власенко Л. І. Роль бібліотек у збереженні культурної спадщини України. *Культура і сучасність*. 2020. №4. С. 5–10.
10. Грамм О. М., Кравченко О. М., Лебедюк О. О. Електронні ресурси бібліотеки як засіб надання інформаційних послуг (із досвіду роботи книгозбірні КДПУ). Од. нац. ун-т ім. І. І. Мечнік., 2019. URL: <https://doi.org/10.31812/123456789/6049> (дата звернення: 21.04.2025).
11. Гуменюк О. Веб-дизайн як засіб організації електронних ресурсів бібліотек. *Вісник Книжкової палати*. 2020. №4. С. 25–30.
12. Дзюба С. І. Електронні ресурси в сучасних бібліотеках: організація доступу та використання. *Бібліотечний вісник*. 2019. №6. С. 12–17.
13. Дікунова О. А. Формування системи бібліографічних електронних ресурсів з краєзнавства (на прикладі бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету). *Наук. б-ка Ужгор. нац. ун-ту*, 2020. URL: <https://doi.org/10.31812/123456789/6073> (дата звернення: 21.04.2025).
14. Електронний каталог бібліотеки ІМВ та ІЖ КНУ ім. М. Максимовича. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/iir/library/index.php> (дата звернення: 07.05.2025).
15. Євтушенко Н. Функціональні можливості каталогів у бібліотеках: нові підходи. *Наукові праці НБУВ*. 2020. №58. С. 34–39.
16. Загальна характеристика вебсайтів бібліотек. URL: <http://library.khmnu.edu.ua> (дата звернення: 12.04.2025).
17. Зведений каталог фондів провідних бібліотек України. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/> (дата звернення 07.05.2025)
18. Іваненко Т. Система навігації на бібліотечних сайтах: сучасний досвід. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. №1(81). С. 46–52.
19. Інклюзивність вебсайтів бібліотек. URL: <http://library.khmnu.edu.ua> (дата звернення: 12.04.2025).

20. Імплементція Web- та Lib-стандартів у діяльність бібліотек. І. І. Зінченко та ін. *Automation of technological and business processes*. 2021. Т. 13, № 1. С. 43–49. URL: <https://doi.org/10.15673/atbp.v13i1.1999> (дата звернення: 21.04.2025).
21. Інформаційна архітектура вебсайту бібліотеки. URL: <http://library.khmnu.edu.ua> (дата звернення: 15.04.2025).
22. Інформаційна система для автоматизації діяльності бібліотеки. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/96583> (дата звернення: 07.05.2025).
23. Капралюк О. Мережа сільськогосподарських бібліотек та її інформаційний ресурс. *Вісник Книжкової палати*. 2019. № 3 (272), берез. С. 30–32.
24. Ковальчук І. Інтерфейс користувача в електронних бібліотеках: принципи розробки. *Бібліотечна планета*. 2021. №2. С. 40–45.
25. Ковтун Л. Актуальні аспекти інформаційного забезпечення бібліотек в умовах цифровізації. *Бібліотечний форум України*. 2021. №3. С. 28–32.
26. Козяр Н. С. Дистанційне навчання в системі освіти України: платформи, можливості, сертифікація. *Вища школа*. 2021. №6. С. 12–17.
27. Комунальний заклад «Публічна бібліотека Грабовецько-Дулібівської сільської ради». Грабовецько-Дулібівська територіальна громада Стрийський район, Львівська область. *Грабовецько-Дулібівська територіальна громада - вітаємо на офіційному вебсайті*. URL: <https://gd-gromada.gov.ua/biblioteki-graboveckodulibivskoi-silskoi-radi-12-03-42-07-04-2021/> (дата звернення: 07.05.2025).
28. «Комунальний заклад Публічна бібліотека Якушинецької сільської ради». «Комунальний заклад Публічна бібліотека Якушинецької сільської ради». URL: <https://biblio-yakushyntsi.ukraina.org.ua/> (дата звернення: 07.05.2025).
29. Кравченко Н. І. Бібліотечні вебсайти у цифровому середовищі: структура та функції. *Бібліотечний форум України*. 2021. №2. С. 30–35.

30. Кошіль А. І. Висвітлення сучасних культурних процесів в українських онлайн-медіа. 2023.
31. Литвиненко М. Роль візуального дизайну у створенні позитивного іміджу бібліотеки. *Сучасна бібліотека*. 2020. №2. С. 14–18.
32. Марієнко О. В. Про підтримку наукових досліджень через вебсайт бібліотеки. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua> (дата звернення: 15.04.2025).
33. Марченко К. В. Гейміфікація в освіті: можливості та виклики. *Інформаційні технології в освіті*. 2021. №2. С. 60–65.
34. Мельничук І. Мобільні версії бібліотечних каталогів як засіб розширення доступу до інформації. *Вісник Харківської державної академії культури*. 2020. №56. С. 91–95.
35. Моршна Н. Роль соціальних медіа в формуванні бібліотечної спільноти. *Молодий вчений*. 2021. № 1 (89). С. 137–140. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-1-89-29> (дата звернення: 21.04.2025).
36. Навігація на вебсайті бібліотеки. URL: <http://library.khmnu.edu.ua> (дата звернення: 15.04.2025).
37. Науково-технічна бібліотека Львівської політехніки. URL: <https://library.lpnu.ua/> (дата звернення: 07.05.2025).
38. Павлюк А. Персоналізовані сервіси на бібліотечних порталах: функції та перспективи. *Наукові записки НаУКМА. Інформатика*. 2021. Т. 4. С. 61–65.
39. Петренко Н. Інтеграція бібліотек у національні та міжнародні інформаційні системи. *Наукові і технічні бібліотеки*. 2020. №6. С. 19–23.
40. Петрицька С. В. Про функцію забезпечення доступу до бібліотечних ресурсів. URL: <http://library.khmnu.edu.ua> (дата звернення: 17.04.2025).
41. Половинчак Ю. Сучасна бібліотека як суб'єкт національного гуманітарного простору. *Вісник Книжкової палати*. 2018. № 9 (266). С. 13–15.
42. Попович І. Нові підходи до збереження культурної спадщини: цифровізація та архівування. *Культурологічні студії*. 2020. №2. С. 10–15.

43. Резніченко Т. В., Проскудіна С. М., Кудім Л. М. Про інтеграційну функцію вебсайту бібліотеки. URL: <http://library.khmnu.edu.ua> (дата звернення: 17.04.2025).
44. ELAKPI: Репозитарій КПІ ім. Ігоря Сікорського. URL: <https://ela.kpi.ua/home> (дата звернення: 07.05.2025).
45. Русначенко Т. М. Біобібліографічні ресурси бібліотеки: погляд через призму сучасності. Держ. закл. «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Уш.», 2023. URL: <https://doi.org/10.31812/123456789/7237> (дата звернення: 21.04.2025).
46. Сабадаш Ю., Нікольченко Ю. Публічна бібліотека у дискурсі інформаційної культури (з досвіду роботи ЦБС м. Маріуполя). *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку (напрям: мистецтвознавство)*. 2021. № 37. С. 137–144. URL: <https://doi.org/10.35619/ucpm.vi37.453> (дата звернення: 21.04.2025).
47. Саранча В., Колотій А. Сучасна електронна бібліотека як нова бібліореальність. *VII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні, правові та соціально-культурні проблеми сучасного суспільства»*. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/fphisn.2023.1.32-33> (дата звернення: 21.04.2025).
48. Сидоренко Т. Інформаційна діяльність сучасної бібліотеки: події, новини, заходи. *Бібліотечний вісник*. 2022. №1. С. 16–20.
49. Тарасюк Л. Стислі описи документів у системі бібліотечного обслуговування. *Наукові праці*. 2020. №77. С. 55–59.
50. Українська бібліотечна енциклопедія: веб-сайт бібліотеки. URL: <http://ube.nlu.org.ua> (дата звернення: 21.04.2025).
51. Українська бібліотечна енциклопедія: інформаційні ресурси. URL: <http://ube.nlu.org.ua> (дата звернення: 21.04.2025).
52. Хлистун Д. М. Соціокультурні практики як інструмент формування національної ідентичності на прикладі художніх галерей міста Києва. 2024. С. 109.

53. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. *Краєзнавчі ресурси*. URL: <http://korolenko.kharkov.com/> (дата звернення 07.05.2025).

54. Харченко О. Цифрова трансформація бібліотек: збереження фондів через оцифрування. *Бібліотечний форум України*. 2021. №4. С. 10–15.

55. Цифрові каталоги на вебсайті бібліотеки. URL: <http://library.khmnu.edu.ua> (дата звернення: 21.04.2025).

56. Шевченко І. Мультимедійний контент на бібліотечних сайтах: вимоги та можливості. *Сучасна бібліотека*. 2022. №1. С. 20–24.

57. Шевченко Т. І. Доступ до наукових баз даних у бібліотеках України. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. №1. С. 40–45.

Затверджено:
 Директор КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради»
 Ніна МАРИНЕЦЬ

Посадова інструкція
 бібліотекаря _____ бібліотеки-філії

1. Загальні положення

- 1.1. Бібліотекар призначається на посаду і звільняється з неї наказом директора і з дотриманням вимог чинного законодавства.
- 1.2. Бібліотекар підпорядковується директору КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради»
- 1.3. У своїй діяльності бібліотекар керується Конституцією України, Законом України «Про культуру», «Про бібліотеки та бібліотечну справу», рішеннями сесії Козівської сільської ради, наказами та розпорядженнями директора, правилами з охорони праці, техніки безпеки і протипожежного захисту, а також Положенням, посадовою інструкцією, Статутом та Правилами внутрішнього трудового розпорядку бібліотеки.

2. Завдання та обов'язки

- 2.1. Забезпечує вивчення запитів користувачів бібліотеки і розробку пропозицій щодо вивчення їх ефективності
- 2.2. Бере участь у розробці та реалізації перспективних та поточних планів роботи бібліотеки та нормативних бібліотечних документів
- 2.3. Проводить довідково-інформаційну роботу серед читачів
- 2.4. Веде облік роботи бібліотеки і подає відповідну звітність (інформаційну та статистичну)
- 2.5. Приймає книжкові фонди на відповідне зберігання за актом та разовими документами і веде відповідний облік, бере участь в інвентаризації книжкових фондів, списанні застарілої і знищеної літератури з визначених причин та відповідно до чинних норм.
- 2.6. Здійснює у встановленому порядку заходи щодо компенсування шкоди, завданої книжковому та іншим фондам; бібліотеки з вини користувачів чи пов'язаної з нестачею, втратою або псуванням книг.
- 2.7. Встановлює і підтримує зв'язки з іншими бібліотеками, організовує міжбібліотечний обмін.
- 2.8. Звітує про свою роботу перед засновником та громадськістю.
- 2.9. Оформляє передплату на періодичні видання, контролює їх доставку.
- 2.10. Здійснює заходи щодо забезпечення бібліотеки необхідним обладнанням.
- 2.11. Організовує читачькі конференції, літературні вечори та інші масові заходи.
- 2.12. Дотримується правил з охорони праці, техніки безпеки і протипожежного захисту; стежить за належним санітарним станом приміщення і фондів бібліотеки.
- 2.13. Приводить у належний стан прилеглу територію (вчасно здійснює косіння газонів, підтримує санітарний стан клумб, квітників, висаджує квіти, прибирає сміття, опале листя і т. д.), відповідно до положення «Про затвердження Правил благоустрою, санітарного утримання територій, забезпечення чистоти і порядку в Козівській ТГ» ст. 10, 34 Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

Рисунок А.1 – Посадова інструкція бібліотекаря

3. Права

- 3.1. Вносити пропозиції щодо змісту, форми та напрямів своєї діяльності.
- 3.2. Давати обов'язкові для виконання вказівки користувачам, які стосуються дотримання правил користування бібліотечними фондами.
- 3.3. Видлучати та реалізовувати документи із своїх фондів відповідно до нормативно-правових актів.
- 3.4. Здійснювати в установленому порядку співробітництво з бібліотеками та іншими установами.
- 3.5. Отримати допомогу для оздоровлення під час надання щорічної відпустки в розмірі посадового окладу, а також доплату за вислугу років у розмірах і порядку, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

4. Відповідальність

- 4.1. За неналежне виконання або невиконання своїх посадових обов'язків, передбачених цією посадовою інструкцією, - в межах, визначених трудовим законодавством;
- 4.2. За правопорушення, скоєні в процесі здійснення діяльності, - в межах, визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством;
- 4.3. За завдання матеріальної шкоди - в межах, визначених чинним цивільним законодавством
- 4.4. За недотримання правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежного захисту.
- 4.5. Бібліотекар несе персональну відповідальність за наслідки прийнятих ним рішень, що виходять за межі його повноважень, встановлених законодавством, положення, іншими нормативними правовими актами. Він не звільняється від відповідальності, якщо дії, що тягнуть відповідальність, були здійснені особами, яким він делегував свої права.

5. Взаємовідносини

- 5.1. У своїй роботі бібліотекар взаємодіє з КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради», Відділом освіти, культури, молоді та спорту Козівської сільської ради, Старостою старостинського округу Козівської сільської ради, Народним домом, Закладом загальної середньої освіти та громадськістю.
- 5.2. Працює за графіком, складеним виходячи з 40-годинного робочого тижня і затвердженим директором КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради».
- 5.3. Отримує від директора КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради» інформацію нормативно-правового та організаційно-методичного характеру, ознайомлюється з відповідними документами.

6. Кваліфікаційні вимоги

- 6.1. Володіння комп'ютером у системі Microsoft та World PowerPoint.
- 6.2. Володіти державною мовою згідно з чинним законодавством про мову в Україні.

З інструкцією
ознайомлена:

(підпис)

(ПІБ)

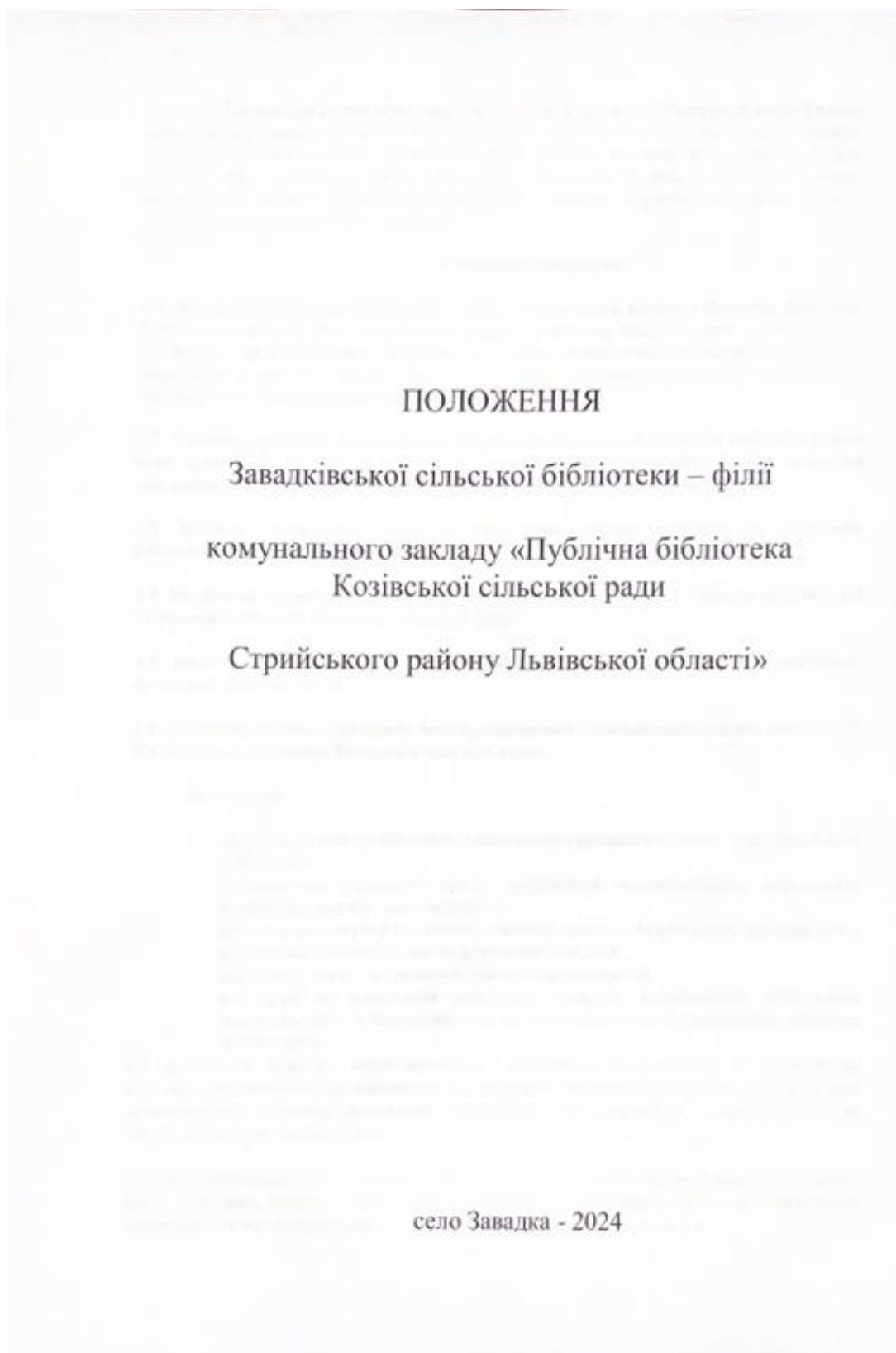

Рисунок Б.1 – Положення сільської бібліотеки

Це Положення розроблено у відповідності до Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування», «Про культуру», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про інформацію» та інших законодавчих актів України, визначає найменування, статус, основні засади діяльності сільської (селищної) бібліотеки, її права та обов'язки, склад і компетенцію органів управління і контролю, порядок формування майна, порядок створення, реорганізації та її ліквідації.

І. Загальні положення

1.1. Завадківської сільської бібліотеки – філії комунального закладу «Публічна бібліотека Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області» (далі – Бібліотека) є публічним, інформаційним, культурним, освітнім закладом, який має упорядкований фонд документів та доступ до інших джерел інформації, здійснює довідково-бібліографічне та інформаційне обслуговування користувачів.

1.2. Бібліотека належить до «Переліку базової мережі закладів культури місцевого рівня» який формується на підставі державних соціальних нормативів забезпечення населення закладами культури (Закон України «Про культуру»), не є юридичною особою.

1.3. Загальне спрямування діяльності Бібліотеки здійснює директор КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради».

1.4. Методичне керівництво Бібліотекою та координацію її роботи здійснює методист КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради».

1.5. Бібліотека підпорядкована безпосередньо засновнику КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради».

1.6. Бібліотеку очолює бібліотекар, який призначається і звільняється з посади директором КЗ «Публічна бібліотека Козівської сільської ради».

Бібліотекар:

- організовує роботу Бібліотеки і несе повну відповідальність за стан і результати її діяльності;
- систематично підвищує рівень професійної компетентності, впроваджує інноваційні форми і методи роботи;
- представляє інтереси Бібліотеки в органах місцевої влади, інших організаціях у відносинах із юридичними та фізичними особами;
- забезпечує суворе дотримання чинного законодавства;
- має право на одержання соціальних гарантій, встановлених профільним законодавством та законодавством про працю, соціальне страхування, пенсійне забезпечення.

1.7. Бібліотека здійснює свою діяльність, керуючись Положенням, яке розроблене відповідно до законодавчих документів, що регламентують бібліотечну діяльність в Україні та затверджене рішенням Засновника і погоджене з відділом освіти, культури, молоді та спорту Козівської сільської ради.

1.8. Бібліотека забезпечує громадяни рівні права на бібліотечне обслуговування, незалежно від їх статі, віку, національності, освіти, соціального положення, політичних і релігійних переконань та місця проживання; здійснює свою діяльність, виходячи з

особистих, соціальних потреб жителів села в інформації, спілкуванні, забезпеченні своїх громадянських прав.

1.9. Формами бібліотечного обслуговування в Бібліотеці є: абонемент, читальна зала, дистанційне та нестационарне обслуговування (пункти видачі, книгоношення).

1.10. Порядок взаємодії з користувачами визначається «Правилами користування сільською бібліотекою», що розробляються самостійно на основі законів України, інших нормативно-правових актів, даного Положення та «Типових правил користування бібліотеками в Україні» і затверджуються Засновником.

II. Мета та напрями діяльності сільської бібліотеки

2.1 Метою діяльності Бібліотеки є:

- сприяння реалізації конституційного права громадян на вільний доступ до інформації, знань, залучення до цінностей світової і вітчизняної культури, науки, освіти, збереження та популяризації надбань народної культури та місцевих традицій;
- формування, зберігання, та надання в користування індивідуальним користувачам, групам, організаціям документів на різних носіях інформації у межах території, зазначеної у Положенні.

2.2. Для реалізації вказаної мети Бібліотека:

2.2.1. Формує фонд, універсальний за складом, з урахуванням пріоритетів суверенної України, національного складу населення та забезпечує його збереження:

- здійснює комплектування, сумарний та індивідуальний облік, систематизацію та технічну обробку документів на різних носіях інформації;
- складає акти на видалення документів з фондів (фізично зношених, морально застарілих, тих, що втратили актуальність та виробничу цінність тощо), які передає в бухгалтерію відділу для зняття з балансового рахунку;
- вживає заходів щодо належного збереження та використання бібліотечного фонду; систематично інформує своїх користувачів про нові надходження.

2.2.2. Спрямовує свою діяльність на залучення до читання різних верств населення:

- вивчає інтереси та запити користувачів, бере участь у соціологічних дослідженнях щодо вивчення потреб населення села, -ступеня їх задоволення бібліотечними послугами;
- активно співпрацює з органами місцевого самоврядування, підприємствами і установами, представниками місцевої громади та іншими бібліотеками;
- проводить соціокультурну діяльність шляхом організації роботи клубів за інтересами, просвітницьких заходів, творчих акцій тощо;
- здійснює довідкове та інформаційне обслуговування громади за допомогою створених центрів регіональної інформації, організації інформаційних стендів, використання соціальних мереж тощо.

2.2.3. Пріоритетним напрямом діяльності Бібліотеки є краєзнавство:

- збирає і зберігає документи з питань історико-культурного життя;
- якнайповніше відображає місцеву тематику в довідково-пошуковому апараті (БД);
- спільно з іншими організаціями створює літописні ті біографічні описи місцевих визначних пам'яток, історії окремих родин, відомих діячів краю, знаменних подій;

- організовує роботу краєзнавчих об'єднань.

2.2.4. Бере активну участь у житті громади.

2.2.5. Здійснює іншу діяльність, яка не суперечить законодавству.

III. Права та обов'язки Бібліотека

3.1 Відповідно до законодавства України Бібліотека *має право:*

- самостійно визначити зміст, напрями і конкретні форми своєї діяльності, здійснювати планування роботи і розробляти перспективи розвитку;
- представляти бібліотечний заклад в різних установах і організаціях, брати безпосередню участь у роботі нарад, семінарів, конференцій з питань бібліотечної та інформаційно-бібліотечної діяльності;
- визначати джерела комплектування фондів Бібліотеки;
- користуватися асигнуваннями, виділеними Засновником та тих, що отримані з інших джерел фінансування;
- здійснювати у встановленому порядку співробітництво з бібліотеками та іншими установами та організаціями;
- брати участь у конкурсних проєктах, у т. ч. міжнародних (грантова діяльність), що сприяють розвитку бібліотечної справи;
- вилучати та реалізовувати документи із своїх фондів відповідно до нормативно-правових актів.

3.2. Відповідно до законодавства України Бібліотека *зобов'язана:*

- дотримуватись відповідних стандартів, норм, правил встановлених у галузі бібліотечної справи, поєднуючи їх із інноваційною діяльністю;
- забезпечувати оперативний облік та статистичну звітність про результати своєї роботи за формами встановленими органами державної статистики;
- під час запису користувачів дотримуватись вимог Закону України «Про захист персональних даних»;
- надавати статистичну звітність у відповідності до законодавства за встановленими формами у визначені терміни; річні плани, письмові та статистичні звіти про роботу бібліотеки.

IV. Матеріально-технічне забезпечення

4.1. Бібліотека фінансується з місцевого бюджету та може отримувати додаткове фінансування за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, одержаних від платних послуг, пожертвувань та інших джерел не заборонених законодавством.

4.2. Засновник забезпечує Бібліотеку приміщенням, що відповідає умовам обслуговування користувачів, необхідним обладнанням та устаткуванням, коштами на оновлення бібліотечного фонду, комп'ютерної техніки, доступом до Інтернету.

4.2.1 Бібліотечний фонд, майно, обладнання знаходяться на балансі Засновника.

4.2.2. Засновник забезпечує Бібліотеці систему захисту бібліотечного фонду та майна (грати, двері, охорона та пожежна сигналізація).

4.3. Забороняється переміщення Бібліотеки без надання рівноцінного упорядкованого приміщення для обслуговування користувачів, роботи працівників, зберігання бібліотечного фонду.

V. Порядок внесення змін і доповнень до Положення

5.1. Зміни та доповнення до Положення вносить Засновник.

5.2. Бібліотека має право подавати у письмовому вигляді пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Положення Засновнику, який його затверджує.

VI. Припинення діяльності Бібліотеки

6.1. Припинення діяльності Бібліотеки здійснюється шляхом її реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації у випадках та порядку, встановлених законодавством України.

6.2. Рішення про припинення діяльності Бібліотеки приймається органом місцевого самоврядування ТГ за погодженням із Міністерством культури України.

6.3. При реорганізації чи ліквідації Бібліотеки працівникам, які звільняються, гарантується додержання їх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.

6.4. Ліквідація Бібліотеки здійснюється ліквідаційною комісією, яка створюється відповідно до законодавства України.

6.5. У разі припинення діяльності Бібліотеки (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення), активи за погодженням з органом управління, передаються одній чи кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до доходу бюджету.